

8

ŽENA IN DOM

AVTO

ZA VSE....

Ne dá se tajiti, da je srčna želja nas vseh — avto.

Voz pa mora biti tehnično dovršen, ekonomičen v porabi pogonskega materiala, pri tem pa vendar dober kup, da si ga lahko nabavi vsakdo, ki potrebuje avto za sport ali poslovne posle.

Tak voz je avto BMW

ZMAGOVALEC ALP

Oglejte si ta voz, ki je na višku svoje tehnične dovršenosti.

Brezplačno in brezobvezno ga lahko preizkusite pri generalnem zastopstvu:

DOLENC & TÖNNIES
Ljubljana, Dvořakova ulica št. 3.

Telefon 27-62

Telefon 27-62

BMW je ideal vsake dame in vsakega razvajenega avtomobilista.

BMW je ideal družine, ki si lahko z majhnimi stroški privoščijo nedeljski izlet.

BMW je ideal vsakega industrijca, trgovca in obrtnika.

BMW je ideal nas vseh.

ATELJEJ
NOTRANJO
ING. J. MAHEN
ARHITEKTURA
LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA 28 II

LEPOTIČJE

Rada bi bila mlada in lepa

(Nadaljevanje.)

Lepota zob.

Voda je najboljšo sredstvo za ohranitev zdravih ust in zob. Menda ni treba pripominjati, da so samo zdravi zobje lahko lepi. Kdor hoče torej imeti lepa usta, mora zlasti paziti, da so zobje popolnoma v redu. Zato je najvišja postava, ki se ji mora pokoriti vsakdo, ki hoče to doseči, ta: pojdi redno vsaj po trikrat na leto k zobnemu zdravniku, da ti pregleda zobe.

Vsako jutro si usta dobro izplakni. Voda naj ne bo preveč mrzla, najboljša je mlačna, vanjo pa kani nekaj kapljic mirtove tinkture.

Ko dobi voda mlečno barvo, si nekolikokrat izplakni usta, potem pa grgraj z nazaj nagnjeno glavo, da izplakneš na ta način tudi grlo. Šele sedaj očisti zobe, in sicer ne s pretrdo ščetko.

Zobe krtači zlasti od zgoraj navzdol in obratno.

Večkrat se zgodi, da zobje navidezno brez vzroka postane temne, posine ali porumene. Dostikrat je temu vzrok nikotin, saj vidimo, da radi izgube svojo bleščečo belino zobje ljudi, ki veliko kade. Vprašaj vselej zobnega zdravnika za svet, zakaj večkrat je potemnenje zob tudi posledica bolezni. Tudi sestava hrane vpliva na barvo zob, in samo zdravnik lahko dožene, ali so zobje oboleli ali so pa izgubili barvo morda zaradi zanemarjenosti.

S e v e d a !
 Toda ne brez kopalnih, turistovskih in sportnih predmetov trdke
ANT. KRISPER, Ljubljana
 Mestni trg 26 in Stritarjeva ul. 1-3 Tel. 22-29
 Poseben oddelek za odlične gorske čevlje

Za poletje imamo
veliko zalogo
elegantnih oblek

DRAGO GORUP & Co.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 16

Telefon 32-33

Telefon 32-33

Če zobni zdravnik izjavi, da so zobje zdravi, potem se dá s primernim negovanjem vse to popraviti. Seveda je treba malo več ko samo običajnega čiščenja, toda malenkostni trud se izplača, ker grdi zobje kaze najlepše obličje.

Če hočeš, da postanejo zobje zopet beli, jih očisti po dvakrat na mesec s tole raztopino: Na kozarec vode vzemi žlico vodikovega dvokisa, pomoči vanjo ščetko in izkrtači zobe, nato izplakni usta in iznova izkrtači zobe s čisto vodo. Kmalu bodo zobje zopet zablesteli.

Če so postali zobje progasti, potem jih po enkrat ali dvakrat na mesec izkrtači z zmletim plovcem, usta dobro izplakni in jih nato še enkrat izkrtači z zgoraj opisano mešanico vode in vodikovega dvokisa. Posebno zvečer ne pozabi nikdar očistiti zob, da spraviš iz ust vse ostanke jedi, ki radi gnijejo.

Tudi ustnicam lahko damo lepo in prijetno obliko. Če imaš predebele ustnice, jih vsako jutro z zobno ščetko in mrzlo vodo dobro okrtaj. Ustnice se bodo kmalu zožile in postale trdnjše. Zelo ozke ustnice, ki včasih kaze žensko obličje, masiraj na ta način, da jih stiskaš med palcem in kazalcem in naglo popuščaš. Kmalu ti bodo postale bolj polne in bujne, pa tudi kri ti bo začela skozi nežno kožico ustnic, da ti nobene šminke ne bo treba.

Negovanje las.

Negovanje las je v bistvu negovanje lasišča. Pri tem je pa treba delati razliko med mastnimi in suhimi lasmi.

Če naj bodo lasje dovršeno lepi, morajo biti suhi, toda ne krhki in ščetinasti. Imeti morajo blesk dobro umitih las.

Dobro očiščeni lasje so obenem dobro negovani lasje.

POLETI SAMO KOCKOVNI PREMOG!

Sortiran od 30 — 60 mm, skoro brez prahu, pran in za Din 30 — pri toni cenejši kot kosovec

Napravite poskus pri

DOM. ČEBIN, premog, drva, koks
LJUBLJANA, Wolfova ulica 1/II. Tel. 20-56.

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg št. 7

Ogromna izbira ročnih del vseh vrst in najrazličnejši material Predtiskarija, entlanje in vezanje / Montiranje blazin, torbic i. dr.

Solidno blago! Ustan. 1860. Točna postrežba!

DAME

bodo našle v najnovejši, povečani zalogi damske konfekcije, najsolidneje doma izdelani po prvovrstnih močeh in po v Parizu osebno izbranih modelih najlepše in obenem najcenejše, kar bo prinesla Ljubljana za svoje odjemalke za sezijo 1931/1932 v priznanem domačem salonu

A. PAULIN, Ljubljana, Kongresni trg št. 5 (Zvezda).

S premastnimi lasmi je treba ravnati z vso skrbnostjo.

Razume se samo po sebi, da je treba prav masne lase večkrat umivati kakor suhe. Če hočeš masne lase pravilno negovati, jih izpočetka umij vsake tri do štiri dni, pozneje vsak teden po enkrat. Pri bolj suhih laseh bo zadostovalo umivanje vsakih štirinajst dni ali vsake tri tedne. Če hočeš, da postanejo lasje rahli in suhi, prideni vodi žlico sode, voda pa naj bo tako vroča, kakor jo le more prenesti koža na glavi. Dobro odrgni in masiraj lasišče in dobro izperi lase.

Če nimaš predolgih las, jih posuši z otiračami. Električni brzosušilni aparat sicer delo olajša, toda lasje radi postanejo krhki, ker veje vroči zrak neposredno na kožo na glavi. Ako postanejo lasje že čez nekaj dni zopet medli, skuhaj močen kamilični čaj, tako močen, da je skoraj črn, in mu primešaj nekoliko sode. Sedaj otri lasišče s tekočim milom in ga masiraj z dvema ne pretrdimi ščetkama, izplakni nato lase in lasišče s kamiličnim čajem, potem pa še z vročo vodo in hitro posuši. Če ne uporabljaš brzосуšilnega aparata, posuši lase ali s pahljačo ali pa jih zavij v vroče rute, ki jih večkrat izmenjaj. Ko so lasje popolnoma suhi, jih izkrtači. Vrzi vse lase nazaj in potegni s krtačo kakih dvajsetkrat po njih, dokler se ne uredi. Šele sedaj napravi prečo in potegni na vsako stran dvajsetkrat. Dolge lase vzemi v roko in jih okrtaj. Dvajsetkrat od zgoraj navzdol in dvajsetkrat v obratni smeri. Na ta način dobe lasje svilen blesk. Takoj nato lase počesi. Zobe glavnika polagaj pravokotno na lasišče. Skrbno česanje je potrebno za zdravje lasišča, in ko bi moški polagali malo več važnosti na česanje, bi se solnce ne ogledovalo v toliko plešah. Lase počesi prav tako, kakor si jih prej krtačila, najprej torej nazaj, potem šele od preče na stran. Ko so lasje dobro počesani, jih počesi še od odspodaj navzgor.

Zelo masne lase moraš umivati, kakor zgoraj opisano, toliko časa, dokler nagibajo k mastnosti. Ni namreč prav lahka stvar doseči, da postanejo masni lasje suhi in da se svetijo. Edina pomoč je vztrajnost. Uspeh se bo pokazal šele tedaj, če se boš pošteno trudila z negovanjem.

Suhi lasje zahtevajo drugačno nego.

Suhe lase smeš umivati kvečjemu vsake štiri tedne, in sicer na tale način:

Vzemi jajčni rumenjaki, ga dobro speni in masiraj z njim lasišče. Nato izplakuj lase z vodo, ki jo izmenjavaj toliko časa, da ostane voda popolnoma čista in prozorna. Nato lase izkrtači in jih potisni z rokami v lego, ki jo želiš. Star pajčolan, s katerim oviješ glavo, ti bo mnogo koristil, posebno če spiš z njim. Že drugi dan boš opazila, kako dobro ti bo držala pričeska. Suhih las ne smeš kodrati z vročim železom in ne osuševati z vročim zrakom; suši jih s pahljačo toliko časa, dokler ne postanejo suhi, in lasje kmalu ne bodo več krhki.

Kratki lasje so bolj izpostavljeni prahu kakor dolgi.

Kratki lasje so v splošnem bolj gosti in rasejo hitreje kakor dolgi, zato jih je treba še bolj negovati. Ampak tudi pri kratkih laseh je treba paziti, da niso preveč masni in krhki, in ravnati tako, kakor smo zgoraj omenili.

Če hočeš, da bodo lasje mehki kakor svila, kani v vodo, s katero jih izplakuješ, nekaj kapljic glicerina. Če hočeš okrepiti lasišče pri kratkih laseh, ga moraš vsaj vsakih štirinajst dni dobro izmasirati. Glavo umij, in šele ko je lasišče dobro izplaknjeno, ga pregneti. Prsti naj dobro pritiskajo na lasišče, ki je pri kratkih laseh še bolj izpostavljeno vremenskim vplivom, prahu in nečistosti kakor pri dolgih. Kratki lasje so samo tedaj lepi, če so brez vsake hibe in napake.

Oblika pričeske in britje tilnika.

Pri kratkih laseh je oblika pričeske prav posebno važna; dokler so lasje še vlažni, se prav lahko uravnajo, kakor kdo hoče. Treba jih je samo spraviti v zaželeno smer in prevezati s pajčolanom, pa jih posušiti šele tedaj, ko so v pravi legi. Tilnika rajši ne brij. Obrat tilnik je samo tedaj lep, kadar je obrat, pozneje pa ni nič bolj odurnega, kakor obrat ženski tilnik. Če lasje v tilniku ne rasejo lepo, jih trdo krtači zjutraj in zvečer navzgor, dokler se ne privadijo na novo lego. Tudi rast las in oblika pričeske se dá s potrebno energijo uravnati, kakor kdo hoče.

Milina in ljubkost se dasta priučiti.

Ljubkost ženske je njena najprivlačnejša dražest. Vendar je dosti žensk, ob katerih zibeli niso boginje miline očitno zinile nobene besede. Toda prav nobeni ženski ni treba negraciozno tavati skozi življenje, zakaj tudi ljubkost je odvisna od volje.

Vsaka ženska mora polagati nase in na svoje kretanje v trdi disciplini tisto pozornost, ki je potrebna za gracioznost. Naravna ljubkost, ki jo opevajo pesniki, je dana le malokaterim, in še tem navadno le v cvetju prve mladosti. Nadomestiti jo mora pozneje zavedna gracioznost, ki izvira iz tehnike, ki pa ni treba, da bi bila manj lepa od prirojene.

Če ženska sede z razkoračenimi nogami, s prsti navznoter, kar se prav pogostem vidi, ni več ljubka.

Vsaka mati, vsaka vzgojiteljica naj bi svojim gojenkam pokazala, kako se sedi in kako je treba sestiti. Ne da bi podcenjevali gospodinjskih čednosti, trdimo, da je prav tako važno to, da napravi ženska graciozen in dober vtis, kakor če se zna prav zavrtiti v kuhinji in stanovanju.

Kadar sedeš, pazi zlasti na svoje noge. Eno nogo položi nekoliko pred drugo, a prstov ne obračaj nikdar navznoter.

Tvrdba The Rex v Ljubljani nam je sporočila, da je določil žreb za pisalni stroj „Erika“ številko 414, ki jo je imela gospa Franja Forte, Trbovlje II., števil. 176.

ŽENA IN DOM

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1931.

Štev. 8.

Resne besede v resnem času.

Te vrstice, ki Vam jih pišem, niso vesele. V kratki dobi svojega urejevanja tega Vašega lista sem marsikaj videla in slišala ter veliko čitala. Pisma, ki jih dobivam od naših naročnic, kažejo, kako globoko čustvena je slovenska žena. Kako lepo preprosto in ganljivo pišejo tiste, ki jih je doletela ta ali ona nesreča. S skromnimi vrsticami zaupno prosijo tolažbe, sveta in pomoči. Težko potolažim nesrečnice, ki so izgubile svoje drage. Ne morem pomagati tistim, ki živijo v nesrečnem zakonu, niti tistim, katerim delajo otroci težke skrbi in brige. Kolikor pač morem, svetujem po svoji preudarnosti.

Vsem ki se skrušene vsled nesreč obračate name, lahko rečem samo to, da čas zaceli vse rane. Če ste duševno potrte, iščite utehe v delu. Samo v delu boste našle pozabljenje in si zopet pridobile srčni mir. Delo je tisto, kar prinaša človeku zadoščenje. Kdor delo vzljubi, laže pozabi svoje gorje.

Pomagajte
tistim, ki
iščejo dela.

Težko pomagam tistim, ki iščejo dela, pa ga ne morejo dobiti. Danes živimo v težki gospodarski krizi, ki pa ne more več dolgo trajati. Pišem na vse strani, kje so kakšne službe proste, da jih hitro pridobim za tiste, ki iščejo zaslužka. V teh osemnajstih mesecih sem pa izčrpala vse svoje poznanstvo. Kjer sem imela znanje, ki so potrebovali kakšno nameščenko, sem že vsem pridobila naše naročnice. Zato si ne morem drugače pomagati, kakor da prosim naše naročnice tole:

Kadar potrebujete nameščenko, šiviljo ali služkinjo, sporočite svoj naslov meni. S tem pomagate tistim, ki so brez kruha, napravite dobro delo, in meni veliko uslugo. Kadar čitate v listu vprašanja naših naročnic pa veste za kakšno vprašanje pameten nasvet, mi ga sporočite, da ga objavim v listu. Pomagajte mi, saj s tem pomagate vsem tistim, ki iščejo pouka. Morda boste tudi Vi kdaj potrebovali dobrega sveta. Kako bom vesela, če Vam bom lahko s pomočjo nasvetov drugih naročnic pomagala.

Tistim, ki so
brez službe.

Tistim, ki so brez službe, svetujem, naj za delo nikar ne pisarijo tvornicam in tvrdkam. Pisma se prečitajo in odlože. Vsaka naj gre sama do delodajalca in naj poprosi za službo. To več zaleže kakor pismo. Seveda ne sme pričakovati, da bo že takoj pri prvi tvrdki dobila, kar išče. Včasih je treba velikokrat pritisniti na kljuko, preden se kaj dobi. Resničen pa je pregovor: „Kdor trka, se mu odpre“ in „kdor išče, najde“. Nikdar pa ne smete obupati. Malodušnega človeka nihče ne mara. Kadar ni službe, za katero ste se izobrazili, primite, če je sila, tudi za kakšno drugo delo. Delo ni sramota, naj si bo že te ali one vrste in ne poniža še tako izobraženega človeka. Nikar pa ne bodite brez službe po celo leto ali še več. Taka potem težko dobi drugo službo. Vsak delodajalec si misli o taki prosiljici, da najbrže ni sposobna, če si v toliko mesecih ni mogla dobiti dela. Uspehe imajo samo ljudje, ki primejo s pogumom in dobro voljo za vsako delo. Takim so potem vrata na stežaj odprta.

Kadar torej potrebujete sveta, mi kar pišite. Kolikor je v mojih močeh in kolikor mi čas dopušča, bom vse napravila za Vas. Vsem tistim, ki se obračajo name, povem, da na pismena vprašanja odgovorim, če le mogoče, že v nekaj dneh. Včasih pa moram iskati podatkov pri strokovno naobrazjenih ženah (saj vsega Vaša urednica tudi ne ve), takrat pa že traja tudi teden dni, preden lahko odgovorim.

Svetujte mi.

Moja želja je, da bi list tako urejevala, da bi imele naročnice od vsebine čimveč koristi. Seveda ni mogoče, da bi vsaka številka zadovoljila vse čitateljice. Gotovo pa je, da dobi vsaka nekaj dobrega in poučnega, kar v vsakdanjem življenju potrebuje.

Za dobro urejevanje lista mi je pa treba izpodbude od Vaše strani. Zato Vam bom hvaležna, če mi o priliki sporočite, kako sodite o „Ženi in domu“, kaj naj bi list še prinašal, oziroma kaj bi se lahko izpustilo. Tudi to mi sporočite, če katera Vaših znank naš list graja. Le na ta način je list lahko še boljši in lepši.

Pohvala.

Kar prijetno mi je, kadar sežem po posebni mapi, ki ima napis „Pohvale“. Že napis pove, da so v tej mapi pisma naročnic, ki hvalejo „Ženo in dom“. Vesela sem, če kdo prizna, da je list dober, saj mi je to priznanje in zadoščenje za mojo skrb in delo. Vsaki bi rada posebej odgovorila, vendar pa tega ne morem, ker sem pozno v noč zaposlena z neodločljivim delom. Kadar bi pa imela nekaj časa zase, me pa kličejo gospodinjske in materinske dolžnosti. Zato se za naklonjenost na tem mestu vsem skupaj zahvaljujem.

Pridobivanje
novih
naročnic.

Vsak dan dobivamo nove naročilnice. Nove naročnice pa bočejo imeti tudi prejšnjih šest števil. Čeprav smo prvo in drugo številko dvakrat tiskali, nam je naklada zopet pošla, tako da moremo novim naročnicam pošiljati list le od sedme številke naprej.

V izobrazbi
je moč.

Hvaležnost
za točnost.

8. številka
za mesec
avgust.

Da se list tako hitro širi, gre zahvala zlasti tistim, ki „Ženo in dom“ svojim znankam in prijateljicam priporočajo in nam s tem pridobivajo novih naročnic. Njih delo in trud jih odlikuje in postavlja v prve vrste naših sotrudnic.

Iskreno prosim, da pomaga pri listu vsaka po svojih močeh.

Več čitateljic me je prosilo, naj izposlujem, da se podaljša rok naročbe za knjige vsaj še za mesec dni. Seveda je založba temu ugodila in lahko dobe zamudnice teh pet knjig, če jih naroče do 7. julija 1931.

Ponoviti pa moram, da se bo tiskalo samo toliko knjig, kolikor bo do 7. julija vplačanih naročnin za knjige. Tiste, ki ne morejo plačati 37— Din naenkrat, naj nakažejo ta znesek v treh obrokih, in sicer 5. julija Din 13—, 1. avgusta Din 13— in 1. septembra Din 13—. Do 1. oktobra bo treba poravnati ostanek naročnine za list „Žena in dom“.

Samo nekaj jih je še, ki knjig niso naročile. Prosim jih, da to čimprej store. Prepričana sem, da bo hotela vsaka imeti knjige, kadar izidejo. Potem pa bo seveda velika zamera, če jih ne bo dobila. Verjemite, da nobena ne bo obžalovala, ki bo knjige naročila. Ako kateri knjige ne bodo všeč, jih bo lahko vrnila. Če bo naša uprava prejela knjige nepoškodovane, ji bo denar vrnila.

Prvo knjigo boste dobili priloženo prihodnji številki, ki izide konec avgusta. Najbrže bo to zdravniška knjiga „Postanek otroka in njegov razvoj“. To je 1. del resne poljudno-znanstvene knjige, ki jo je spisala sloveča nemška zdravnica dr. Fischer-Dückelmannova. Nemška knjiga stane še danes Din 380— in ima že nad dva milijona naročnic. Prvi del nemške knjige stane torej Din 78—, slovenski prevod pa boste Ve dobile za borih šest dinarjev štirideset par. Tudi ostale štiri dele boste dobile za isti znesek, torej vsa knjigo ne za Din 380—, temveč za Din 32—. Naša založba je gledala pri teh knjigah zlasti na to, da si jih lahko nabavi prav vsaka naročnica. Nobena naročnica ne sme zamuditi te ugodne prilike.

Se na tole Vas moram opozoriti: Vsebinska knjige je namenjena samo odraslim ljudem, ker znanstveno razpravlja o postanku človeka. Tudi bo imela knjiga veliko nazornih slik o porodih.

Zato naročite konec avgusta pismonoši, naj prihodnjo številko z zdravniško knjigo izroči Vam, da je ne dobi drug v roke.

Žena, ki ljubi red, je vzorna gospodinja. Hvala bogu, da smo Slovenke tako redoljubne in vestne. To dokazuje točnost, s katero plačujejo naročnice naš list in knjige. Ne morem si kaj, da bi se na tem mestu ne zahvalila vsem, ki izkazujejo naklonjenost listu s tem, da o pravem času plačujejo naročnino. Tudi tistim, ki so nam sporočile, da bodo zaradi denarne stiske kesneje nakazale naročnino, bodi za njih pozornost izrečena lepa hvala.

Nekatere pa so ob svojih dnevnih skrbih in prezaoplenosti pozabile na nakazilo. Te prosim, da pregledajo, koliko imajo plačanega, in nam ostanek čimprej nakažejo. Če je katera položnico založila, dobi novo položnico na svojem poštnem uradu za 25 par. Nanjo naj zapiše našo čekovno številko (15.490) in naš naslov („Žena in dom, Ljubljana“). Najbolje je, če to takoj stori, da zopet na nas ne pozabi. Posebno važno je nakazilo (Din 37—) za knjige, kakor sem to že zgoraj omenila.

Urednica za kroje in šivanje gospodična Francka Mohorčičeva je odšla za čas šolskih počitnic na študijsko potovanje, da prinese za prihodnjo številko novih jesenskih modelov. Isto je storila tudi urednica za ročna dela gospodična Tinka Vrečkova.

Tudi druge sotrudnice se hočejo za časa počitnic posvetiti svojim družinam. Zato smo osmo številko tiskali naprej in vložili v ovitek sedme številke.

Zato je morala seveda priloga osmi številki izostati. Sicer smo pa že lansko leto sporočili, da bomo dali vsako leto deset prilog za kroje in ročna dela in dvanaest številke lista s 360 do 400 stranmi letos pa jih bo 440 do 460).

Ne smete zameriti, če sem napisala nekoliko več vrstic, kakor sem nameravala. Prosim Vas, da upoštevate zgornje moje prošnje in Vas v tej nadi lepo pozdravljam.

RIJA PODKRAJSKOVA.

Da ne bo pogršek.

Uprava Vas tole prosi:

1.) Kadar se preselite ali kadar je Vaš naslov pomanjkljiv, nam to sporočite vselej 14 dni prej, preden izide list. Zapišite razločno svoj starj in novi naslov.

2.) Kadar katera naročnica o pravem času ne prejme lista, naj te napiše na listek papirja in napiše razločno svoje ime, natančni naslov in zadnjo pošto ter ga vtakne v odprt ovitek. Na ovitek naj v desnem kotu, kjer je prostor za znamko, zapiše: «Reklamacija — poštnine prosto», sredi ovitka pa naš naslov. List je treba reklamirati v roku 14 dni, ker kesneje list poiše.

3.) Če list vrnete, sporočite z dopisnico, zakaj ste ga vrnil.

4.) Kadar naročate kroje ali pavze ročnih del, nakažite vselej tudi dotični znesek.

5.) Kadar hočete nasvetov, priložite vprašanje znamk v vrednosti dveh dinarjev.

6.) Če založite položnico, dobite drugo na najbližjem poštnem uradu. Na takšno poštno položnico zapišite «Žena in dom, Ljubljana» in čekovno številko 15.490.

7.) Spomnite se včasih s kakšnim majhnim zneskom našega tiskovnega sklada.

8.) Vsak mesec se vprašajte, ko prejmete svoj list, tole:

Ali sem že poravnala naročnino vsaj za eno četrtletje naprej?

Ali sem že pridobila za «Ženo in dom» vsaj eno novo naročnico?

9.) Naročnina je: za vse leto Din 68—,
za pol leta Din 35—,
za četrt leta Din 18—,
za pet knjig Din 37—.

**Položnica
je priložena.**

Za inozemstvo za vse leto Din 96—.

Dospel sem na cilj.

Bil sem izmučen in utrujen, ali kakšen počitek me je čakal!

Pod menoj je ležala pokrajina in v njej manjše mestece s svojimi rdečimi in skrilnatimi strehami, kakor da je posuto z rubini in ametisti. To sliko je izpopolnjevala reka, ki so jo obsevali solnčni žarki kakor raztopljeno železo.

Bilo vam je to tako lepo, tako mirno, tako kakor gledamo imeniten dragocen liker, preden ga okusimo.

Nikogar še nisem videl, ali čutil sem od vseh strani klijoče življenje. Sinji oblački dima so se spenjali nad bujno zelenimi drevesi in vrtovi.

Poslušal sem znano pesem, kakršno poje kladivo na nakovalu v kovačnici...

Pri cerkvi je zvonilo in glas zvonov se je razlegal po dolini... tam od studenca sem slišal dekličji smeh... pasje lajanje, lahko šustenje listja, ki ga je pozibaval večerni veter...

Ali gori, tam gori se je skoraj nevidno prikazal polumesec; a tisti mesec je bil kakor prikrit dragulj in bajna prikazen, ki navezuje pozemski smaragd k nebeški sinjini.

*

Tu se je naenkrat prikazal človek, ki me je zmotil v mojem premišljevanju. Nesel je koso na rami in, ne da bi vedel, jo je posrebril pri vsakem koraku s solnčnim bliščem.

Ustavil sem ga, da bi nekaj vprašal:

«Ali je v tej vasi gostilnica pri Črnem konjičku?»

«Je, je.»

«Ali bom mogel tam ugodno prenočiti?»

«Če niste občutljivi.»

«In če sem občutljiv?»

«Idite drugam, tam je polno stenic.»

«Ali mi morete nasvetovati drugo prenočišče?»

«Nak, prav nobene izbire ni.»

S tem odgovorom je odšel s sumljivim smehljajem in je spotoma veselo žvižgal.

In bilo je po srečnem miru.

Pokrajina se je hitro izpremenila. Kar sem prej videl, se je zavilo v meglo. Celotni cerkveni zvonik je izgubil zame vso mičnost in samo reka se je vila dalje v veličastnem svojem toku.

Iskal sem z očmi župnišče in se mu bližal.

Tedaj sem zaslišal v bližini stopinje... Ženska je šla po klancu s škafofom perila na glavi.

«Ali pridem po tej poti k župnišču?»

«O, pridete.»

«Je tam gospod župnik?»

«Ne več. Naš župnik je daleč od nas. Odšel je odtod že pred dvema letoma.»

«Zakaj pa?»

«Tukaj imamo strašno zlobnega župana, ki ga je tako žalil, da je dobri gospod zbolel, a škof nam doslej še ni poslal drugega.»

«Kje pa bi lahko večerjal?»

«Rekla bi vam, da bi šli k 'Panju', to je tukaj edina čista in čedna hiša, ampak tam bi ne mogli prenočiti.»

«Ali prenočišče le morem dobiti!»

«O, verjamem. No, tamle doli pri 'Kroni' bi tudi dobili posteljo, ali to so vam sirovine... in tamkaj pri 'Sodčku' imajo tudi prenočišča, pa niso nič prida ljudje.»

Povedala mi je to ter odhitela dalje. Vse njeno vedenje pa je kazalo, da se rada prička in prepira.

Ko sem bil tako prevaran, sem se sam zase pobrigal.

Prišel sem v glavno ulico in zavil proti vodnjaku.

Ljudje so stali na pragu in gledali name brez zanimanja. Drugi so hodili po vodo ter se pozdravljali kakor bi se ne poznali ali kakor bi se poznali še preveč.

Tam v kotu so si nekaj pripovedovale tri ženske, a iz oči jim je švigal ogenj razdraženosti in jeze. Prestregel sem samo kratke odlomke, ki so prihajali do mene kakor iskre.

«In ta kanaliija... ta bi me rada... pa sem jo...»

Majhen očanec je nekaj suho pripovedoval o razglasu, ki je bil ravnokar prilepljen na zid. Zdelo se mi je, kakor da bi govoril s stisnjenimi zobmi.

Ko sem stopil kar v bližnjo gostilnico — čemu bi tudi še izbiral — sta dva biljardarja molče name pogledala, kakor bi hotela reči:

Poglejva, kaj bi pa tale tukaj rad?

Gledala sta me postrani, ko sem jedel. Poglej sta se nadalje nekaj pomenkovala.

«Ta si misli, da se ga še bojim», je zagrmel eden izmed obeh, ki je bil videti kakor obrtnik. «Pa se prebito moti. Jaz mu že navijem uro! Njegova drevesa segajo že čez moj plot, obsekati bo moral debla... četudi počti od jeze.»

«Ti bi mu mogel, ko bi hotel, zapreti razgled skozi okno», je zamrmral drugi.

«O, že vem, postavim mu kolarnico pred okno, in to takoj, na zimo bi bilo prepozno.»

«Poglejte tega gospoda tukaj, njegov oče je trgoval z zajčjimi kožami.»

«... in njegova mati!... O njej bi vam lahko dosti povedal...»

Nazadnje me je eden izmed obeh vprašal: «I, za katero tvrdko pa potujete?»

«Za nobeno.»

«A ste kar tako semkaj prišli?»

«Vaše mestece je tako lepo in mi je tako všeč, da sem si ga hotel ogledati. Mar veste sami, da je lepo?»

Nato je vprašani zmajal z rameni.

«Ne vem, kaj vidite na tem gnezdju lepega? Niti kina nimamo!»

In je vstal in odšel s smehom človeka, ki dobro živi ob svojem imetju.

Ko sem se zvečer izprehajal na obrežju poetične reke, sem se čutil tako osamljen.

Mojo dušo je zalila žalost zaradi nasprotja med lepoto, ki ni vedela zase, in med zastepljenimi domačini, katerim je Bog dal to krasno naravo, da bi jo ljubili, se veselili, Boga hvalili

P. R.:

Rdeče jagode s smetano

Sodni svetnik Alten je bil mož starega kova. Nosil je visok ovratnik, okrog katerega je po osemkrat ovil črn svilen robec, dolgo suknjo in ozke hlače. Njegov obraz je bil rožnatordeč in nagrbančen kakor zgodnje jabolko pozimi, njegovi lasje so bili snežnobeli, oči modre in mile. Bil je bolj podoben častitljivemu dosluženemu župniku kakor pa budnemu čuvarju zemeljske pravice. Bil je miroljuben človek in le težko se je kdo z njim sprl, če se ni prav zares potrudil.

Pa se je pripetilo nekoč v času, ko so rdeče jagode zorele, da se je vnela hiša Andersa Hjulmunda v O. in je pogorela do tal s tremi prašiči, z dvema teletoma in eno črno mačko vred.

Ognja ni mogla zanetiti strela, ker že vse poletje ni bilo nobene nevihte, dimnik tudi ni mogel biti kriv, ker v ognjišču že osem dni ni gorelo. Ogenj je torej moral biti podtaknjen.

Javno mnenje, ki v O. prav toliko pomeni kakor v New Yorku, je enodušno in popolnoma odločno osumilo kot požigalca trinajstletnega sina perice Mete Christofferjeve.

Marij je ustrezal vsem pogojem. Bil je nezakonski otrok, rdečelas, pegast, pohabljen, imel je veliko zajčjo ustnico in razen tega je še z obema očesoma gledal malo navzkriž. Pri vsaki priložnosti so ga pretepavali, in Marij je postal tako neobčutljiv in utrjen proti udarcem kakor veliki kralj Mithridates proti strupu.

Zdaj se jim je ponudila lepa priložnost, da ga spravijo v poboljševalnico. Vsa vas je govorila, da je on zažgal. Zaprli so ga v gasilski dom.

Tam je sedel štiri tedne in buljil predse. Kadar so ga vprašali, ali je on podtaknil ogenj, je samo nemo odkimal.

Več niso mogli spraviti iz njega.

Sodni svetnik v začetku ni izgubil potrpljenja, toda ko je prišel peti teden in je bila podoba, da bo morala ostati vsa zadeva nepojasnjena, se je sodni svetnik odločil za način zasliševanja, ki ga sodni zakoni sicer ne poznajo.

Doslej je ravnal z Marijem kakor z drugimi, zmerjal ga je, mu grozil s palico, izkratka

ter tako postajali od dne do dne boljši. Zaradi nasprotja med tistim veličastnim mirom, ki me je objemal, ter med tisto malovredno topoglavostjo in stalno disharmonijo.

Obenem sem spoznal, da je treba stalno obračati oči proti nebu, kjer se kaže Bog čistim dušam, obračati oči k prihodnji svoji domovini, ki je daleč od onih mučnih stanovališč, polnih sovraštva in zasramovalnega človeštva, ker le na ta način si ohranimo v prsih neprecenljivi mir.

uporabil je največjo strogost. Nenadoma pa je to taktiko izpremenil.

Sodni svetnik je bil star samec in je imel ljubeznivo staro gospodinjo, gospodično Rivensteinovo po imenu.

«Gospodična Rivensteinova,» ji je dejal, «prinesite dve veliki skledici rdečih jagod na mizo in pošljite služkinjo k oskrbniku ječe, naj pripelje Marija.»

To se je zgodilo. Sodni svetnik je sedel pred dvema velikima skledicama rdečih jagod.

«Marij,» ga je ogovoril kar se dá prijazno sodni svetnik, «če mi priznaš, da si ti zažgal Hjulmandovo hišo, pa dobiš te dve skledi rdečih jagod s sladkorjem in smetano.»

Marij je buljil naravnost v jagode — od narave je sicer gledal navzkriž, toda če je hotel postrani pogledati, je gledal naravnost. Bilo je prvokrat, odkar je pred trinajstimi leti zagledal svet, da mu je kdo kaj dobrega ponudil. Gledal je postrani — tokrat je zares postrani gledal — na ljubeznivega sivega moža z modrimi prijaznimi očmi, ki je sedel pred njim s prelepimi rdečimi jagodami.

«Jaz sem zažgal Hjulmandovo hišo,» je rekel ihtoč.

«To je lepo od tebe,» je dejal sodni svetnik, «ti si spodoben dečko. Zdaj pa lahko poješ jagode.»

Marij jih je začel goltati in solze so mu tekale po pegastih licih.

Nato si ga je sodni svetnik posadil na koleno in mu je celo uro prijateljsko in očetovsko govoril.

Potem je bil Marij obsojen na šibe, ki jih je sprejel z velikim dostojanstvom, saj udarcev je bil vaje, in oskrbnik ječe jih je imel že čez sedemdeset let — toda najhujše je bilo, da bi moral priti potem v poboljševalnico — zaradi tega se je jokal.

Tedaj je pa prinesel poštni sel poročilo sosednega sodišča, da so zaprli potepuha, ki je priznal, da je zažgal Hjulmandovo hišo.

Sodni svetnik je bil čisto izbegán in ves nesrečen. Poklical je Marija k sebi in ga očitajoče vprašal: «Marij, kako si se vendar mogel obdolžiti tako strašnega zločina?»

Marij je nekaj mečkal, potem pa rekel: «Drugače bi rdečih jagod ne bil dobil.»

Tedaj je vzel stari sodni svetnik Marija še enkrat na kolena in je poslal po veliko skledo rdečih jagod s sladkorjem in smetano.

In Marij je ostal pri sodnem svetniku in se mu je dobro godilo.

Bil pa je zadnji arestant, ki ga je sodni svetnik izkušal omečiti z jagodami in smetano.

Sreča v nesreči

Adolf je hodil razburjen po prednji sobi. Roke je tiščal v hlačne žepe in zdaj pa zdaj vzdihnil. Slednjič si je prižgal cigareto in potrkal na vrata: «Ali boš kmalu?» In vrata so se odprla. V prednjo sobo je stopila gospodična, lepa in nežna kakor so pač danes gospodične, ki se dobro razumejo na vsa moderna umetna sredstva za dosego lepote. Da, lepote, pa čeprav samo za tisti večer. Saj so gospodje že toliko vzgojeni, da ne osupnejo, če srečajo drugič isto gospodično, ki pa tokrat slučajno ni tako izumetničeno lepa, ker prihaja z «Ilirije». Menda so navajeni biti razočarani...

Gospod Adolf je bil povabljen, ker je bil znana osebnost med nimrodovci, na večerjo h gospodu predsedniku. «Seveda boste vzeli s seboj tudi svojo zaročenko.» Kaj je hotel. Dasi je imela gospodična Bina polne roke posla s toaleta za gđc. M. — ves dan je sirota poganjala svoj stroj — kljub temu je morala v nekaj trenutkih postati dama. Ta nepraktični, ta skozi in skozi teoretični Dolfe si nikakor ni dal dopovedati, da se v petih minutah ne more tako načičkati, kakor je to potrebno za obisk pri gospodu predsedniku.

Na čudovit način je bil danes tudi Adolf cel kavalir, tak kavalir, da je Bini prijel jopico, ko si jo je oblačila. Morda zaradi prakse? Ali zato, da ne bi zamudila večerje? Tega ne vemo. In sta stekla po stopnicah in z dolgimi koraki merila mestne ulice. Adolf se je ogledoval mimogrede v izložbe, če se mu novi oficialni kroj dobro prilega, niti utegnil se ni spomniti, da je gospodična zaročenka nenadoma obstala in zavajkala. Šele po nekaj korakih je zapazil, da mu ni dala običajnega «jejmeta», ko ji je pripovedoval, da je povabljen na gamsa, zato se je ozrl.

Gospodična Bina je stala na tramvajskih tirnicah in vlekla desno nogo iz njih. Neko liko obhojena peta se je zateknila in je nikakor ni mogla rešiti. Dolfe je pristopil in poizkušal razvozljati zavozljani problem. Nič ni pomagalo. Privozil je tramvaj. Z vso svojo avtoriteto je moral nastopiti Adolf, da je sprevodnik zadnji trenutek ustavil voz.

Bina pa se je trudila in trudila, vse zaman. Ali naj sezuje čevlji? Bog varuj, ko se ji je pri napravljanju tako mudilo. Novih nogavic ni imela, ki bi se prilegale h crep de Chinu, ki ga je bila kupila in si naredila večerno toaleta. Zašiti tudi ni utegnila in... moj Bog,

sprevodnik zvoní in kriči, množica ljudi se zgrinja, Adolfa je sram, kaj pa mislite, tako ugledna osebnost in gospod predsednik ga je bil povabil, sedaj pa ta nerodnost. Pride stražnik, da bi pomagal. Ne gre in ne gre.

«Pa sezuje čevlji, gospodična! Promet ne sme obtičati!»

«Ali, gospod stražnik! Bosa da bom hodila po mestu?»

«Ne pomaga nič, tramvaj mora naprej. Sedaj niti zaradi pogreba ne sme obtičati!» Gospodična Bina je morala sama protestirati, zakaj Dolfeta je bilo sram, da bi posegel vmes. Kaj pa mislite, vse mesto ga pozna in ve, da gre danes h gospodu predsedniku na večerjo. In je storil stražnik svojo službeno dolžnost. Sklonil se je, odpel čevljiček in prestavil gospodično Bino s tirnic. Vsi so se zakrohotali, zakaj skoraj vsa noga je molela iz raztrgane nogavice...

«Adolf!» je začivkala osramočena in nebogljenjena Bina. Toda Dolfeta ni bilo... Vse je kazalo, da bo zadrega katastrofalna, zakaj ljudje so tako zlobni, kadar gre za nesrečo bližnjega. Tramvaj je odpeljal mimo Bine, stražnik je zmerjal ubogo gospodično, zakaj ne izgine, češ da jo bo aretiral, ker je kriva prometni oviri. Zviškoma pa stopi do moža postave gospod, ga premeri, da je siromaku zledenela kri v žilah in naglo odvede gospodično Bino nekam, sama ni vedela, kako se je znašla v avtomobilu, in ko je vprašala šoferja, kje je gospod, ji je povedal, da je že vse urejeno. Lepo se je odkril in izginil, Bina pa tudi v svojo sobo.

Drugi dan je prejela od Adolfa pismo, kjer je pisal nekaj o nekem prepadu, ki ga je uzrl včeraj med obema, potem nekaj o nekem odnosu med redom in moralo in podobne čevkarije s pričakovanim zaključkom, ki je Bini olajšal srce. Toda čez nekaj časa ji prinese postrežek tudi lep šopek cvetja in prijazne pozdrave od neznanega rešitelja. Drugi dan zopet, tretji dan zopet. Šele ta šopek je spremljala vljudna prošnja za sestanek.

In sedaj sta poročena. Srečno celo, kakor je to dandanašnji precej redko. On je uradnik, ona pa šiva za svoje stalne odjemalke še naprej, in kadar jo ošteva, če nima zakrpane nogavice, ga ljubko opomni, da mu je ta njena stoođstotna ženska površnost pač prinesla vso srečo v njegovo življenje. In on ji prinese zvečer nove nogavice...

Na Veliki Venediger in Veliki Klek

«Zbogom Ljubljana, zbogom vsakdanje skrbi, pozdravljeni v večernem solncu žareči domači vrhovi, ki se vam peljem nasproti, hkrati pa tu vam zbogom. Ne zamerite mi, ko se popeljem kar mimo vas, ker danes se mi mudi naprej!»

«Dober prijatelj, pa star denar!» No, in moj tovariš Peter je bil vreden več ko vsak star denar. Sicer se nas je pripravljalo več na pot, zadnji teden smo sedeli še štirje pri seji v «Emoni», nazadnje pa sva odšla samo dva. Do Lienza nama je delal družbo znanec, turist, ki je potoval v civilu, in je zato s kislim obrazom plačal carino za klobase, bonbone, sadje in druge dobre stvari, katere je imel s seboj. To je bilo smeja, ko sva ga dražila z najinim metrom nezacarinjene klobase.

V Beljaku smo izstopili, ko se je že znočilo. Ker so imeli gasilci veselico, je bilo vse mesto v zastavah. Po Dravi so plaval zaboji z gorečo smolo, na bregu so spuščali rakete in godba je igrala neprestano. V hotelu ni mogel nihče spati, ker so se vso noč vračali ljudje z veselice in dajali duška svojemu navdušenju. Zgodaj zjutraj, ko sem le nekoliko zadremala, zaslišim z ulice neko čudno zamolklo petje. Vstanem in grem k oknu. Trije fantje so složno peli v dimno cev, ki je imela na vrhu koleno, obrnjeno v okno prvega nadstropja sosedne hiše. Sicer neprespana in čemerna, sem se vendar morala smeјati tej originalni podoknici.

V Lienzu naju je zapustil civilni tovariš z zacarinjenimi klobasami, midva pa sva si rezervirala prostor v avtobusu in odšla po mestu. In že spet vse zastavah, blagoslavljali so namreč nove zvonove. Vse se je zbiralo okoli cerkve, moški večinoma v civilu, ženske pa v tirolskih narodnih nošah. Uro po prihodu smo že sedeli v avtobusu, ki nas je kmalu vozil mimo prijaznih dolinic z belimi vasicami. Po oknih je bilo toliko rož, da je bila vsa hiša kakor en sam šopek. Okrog nas visoki vrhovi in slapi, nad nami sinje nebo in solnce, v zraku pa cele jate metuljev. Vsi smo vriskali in peli, da je vladalo res pravo planinsko veselje. Neko damo so morali celo miriti. Preveč jo je prevzel ves ta razgled. Pa nebo se je nenadoma stemnilo in ploha je našo prešernost hitro pohladila.

Pridrevili smo v Windisch Matrei. Okna na hišah so bila mahoma polna letoviščarjev. Domačini so ravno prihajali iz cerkve in postajali na trgu. Vprašala sva jih za pot iz vasi, a čim so videli, da sva brez vodnika, so trdovratno molčali. To naju je ujezilo, pa sva vzela karto v roke in odšla po njej iz vasi. Tik za hišami je vodila markirana strma pot navzgor. Precej hitro je šlo navkreber. Pod vrhom je pa nenadoma zavila pot v napačno smer in zmanjkalo je tudi markacij. Visoko v bregu je stala tirolska hiša. Kaj sva drugega hotela, kakor povzpeti se do nje in vprašati, kod hodijo domačini v Prägraten. Družina je bila zelo prijazna. Ko smo se sporazumeli, da sva iz Jugoslavije, naju je gospodar, ki je bil z našimi na soški fronti, vprašal: «Kaj pa dela vaša kmeška stranka, ko je Radić umrl?» In bili smo prijatelji. Dali so nama izbornega mleka, kruh pa je bil le preveč kosmat in ovsene rese nama kar niso hotele skozi grlo. Postajalo je vedno bolj domače, zlasti še, ko mi je starejša hčerka pomerila svoj tirolski klobuček.

Pa nama se je mudilo. Ubrala sva jo kar po stezah v smeri proti Prägratnu, nato pa po pravi poti skozi prijazne vasi Zödlach, Virgen in Obermauern. Silno

dobre volje sva jo mahala v popoldanskem solncu ob strmem pobočju nad globoko dolino, v svežem planinskem zraku.

Teža nahrbtnikov nama izprva sicer ni bila nič kaj po godu, a kaj, ko je pa nahrbtnik za turista to, kar za papirnatega zmaja rep. Brez repa zmaj ne more v zrak, brez polnega nahrbtnika pa bi tudi turistu v višini slaba predla. Obstala sva nad vasico Hinterbüchel sredi zelene trate s čudovitim razgledom. Ko so se napasle najine oči, sta se oglasila še želodca in trdovratno zahtevala svojo pašo. Kajpada sva se vdala, poiskala prijazen prostor ob potočku in precej olajšala nahrbtnika.

Skozi zelo ozko sotesko sva nato odšla proti Johannishütte. Za močno lesa, ki je zapirala to sotesko, so stale krave, in sicer v pravem špalirju. Peter je odprl lesa, vstopil, jaz pa za njim. Ko pa je nekaj teh živali, ki so nas ves čas tako sanjavo in začudeno gledale, opazilo, da nisva zaprla lese, so bile že zunaj in jo z veselo dvignjenimi repi ucvrle po rebri navzdol, midva pa za njimi. Dolgo sva jih klicala in vračala, in ko sva jih nagnala zopet v špalir, je Peter zaprl lesa, ker meni tega ni več zaupal. Medtem se je pooblačilo. Od vseh strani so grmeli ledeniški potoki, da je votlo odmevalo daleč naokrog. Pospešila sva korak. Ovce, krave in konji, ki so slutili nevihto, so hodili ves čas za nama. Že visoko nad sotesko sva srečala družbo planšarjev. Po njihovem je bilo samo še deset minut do koč. Ker je pa že pršilo, sva začela teči. Pa sva tekla in tekla celih deset minut in še več, preden sva zagledala v mraku malo Johannishütte, ki čepi 2121 m visoko. Oskrbnica in dva turista so nama začeli takoj živahno pripovedovati o raznih nesrečah, ki so se pripetile v zadnjem času tod naokrog. Nama pa ni bilo dosti do tega pripovedovanja. Legla sva zgodaj in prebudila naju je šele oskrbnica.

Nedaleč od koč sva srečala turista z odprto marelo. V vremenski hišici bi pomenilo tako znamenje dež, ta gospod pa je naju potolažil, da bo še prav lepo vreme. Tako ima torej naš znani slovenski planinec, zagovornik variant in ravnih potov, ki nosi svoj patentni dežnik pod nahrbtnikom, konkurenta. Samo škoda, da njegov «ringelšpil-patent» še ni prodril v svet, sicer bi si ga turist, ki sva ga srečala, gotovo omislil.

Okoli desete ure sva že sedela pri mizi v Deffreggerhütte (2980 m). Megle so se podile okrog, in nazadnje je začelo snežiti. Zalostno sva gledala skozi okno v pravi zimski dan. Niti ljubezniva oskrbnica niti topla, prijetna soba nama nista mogli nadomestiti solnčnega dne.

Proti drugi uri popoldne pa se je začelo jasniiti in posijalo je solnce, čeprav so bili vrhovi še v megli. Tedaj me pogleda Peter in pravi: «Greva, saj vidiš kako kažel!» S kompasom in karto sva še enkrat preštudirala pot in ob pol treh sva jo mahnila proti Vel. Venedigerju. Pot čez Mulwitzaderl, Reinerkees in Reinerthörl je bila v novem snegu utrudljiva. Gaziti sva morala v celo, poleg tega pa večkrat daleč naokrog obiti ledeniške razpoke, ki so kakor velikanska poželjiva žrela zijala v naju. S koraki sva morala napraviti kompromis. Peter je svoje dolge nekoliko skrajšal, jaz pa svoje nekoliko podaljšala, da sem šla lahko po njegovih stopinjah. Megla je popolnoma zastrla vrhove, najzanesljivejšo orientacijo. Naporna pot naju je že precej izčrpala. Ker ni bilo nobenega zavetja, sva ostala v snegu sredi snežne planjave. Odgrebla

sva sneg, položila navzkriž cepine, sedla nanje in jedla že napol zmrzlo slanino in kruh. Koliko sva imela kap, svitrov in rokavic, vse sva nataknila. Vendar pa naju je mraz pregnal iz tega najskromnejšega zavetja. Povrh tega je pa začelo snežiti. Na vso to meglo in sneg je pa pritislila še burja. Zdelo se nama je, da hodiva že dolgo, dolgo po pobočju. Pa kakor bi odrezal, sva se znašla na ravnem snežišču. Stala sva pred ostro, ledeno strmino, ki nama je zaprla vsako nadaljnjo pot. Peter pogleda na uro in pravi: «Pet je, saj bi morala biti že na vrhu.» «Kaj ko bi bila pa res,» se začudim in potegnem iz žepa vodiča. Gledava slike, izračuniva čas in primerjava ledeni nos pred seboj s sliko v vodiču.

Bilo je res, bila sva prav na vrhu Vel. Venedigerja, 3660 m visoko in ura je bila pol petih popoldne. Tako sva bila osupla, da nisva niti opazila, kdaj je ponehal veter in kdaj je nehala snežiti. Utrujenost, mraz, vse je v trenutku izginilo. Brez pomisleka sva bila, kakor bi trenil, na vrhu ledenega nosu in vriskala v nemo meglo. Nikjer nobene žive duše. «Peter, veš, da imava srečo!» «E, Bog Kranjca ne zapusti,» mu stisnem roko, «kako pa bi mogel naju dva, ko sva toliko bliže njega.» Pa je spet odprl vodiča in razgrnil karto, jaz sem pa pripravila kompas in zapela sva polna radosti in skrbi: «Oj vandrovček moj, kam bova pa midva vandrara nocoj?»

Vračala sva se po sledovih najinih stopinj in ugotovila še na Reinertörlu razpotje, kjer se ločijo pota v Deffregger-Kürsinger in Neue Prager Hütte. Vse sva pregledala, vse je bilo zameteno. Le slutiti se je dala sled, ki pa bi vodila po kompasu v Kürsinger Hütte. V smeri proti Neue Prager Hütte, kamor bi

morala priti po načrtu še ta večer, je bilo pa skoraj nemogoče nadaljevati pot. Načrta nisva marala izpreminjati, toda pripravila sva svetiljke in šla v smeri, ki se nama je zdela najbolj prava. Sneg, veter in megla so naju zvesto spremljali.

Tesno zavita, s kapo, potegnjenno čez ušesa, in s cepinom v roki sem stopala za Petrom. Na levo in desno megla, le za hip se je tu pa tam malo naokrog pokazalo nekaj metrov snežnega terena. Enakomerno se je premikala pred mano visoka Petrova silhueta. Tako lepega klobuka gotovo ne bo imel niti na svatbi. Kakor židane rese so mu visele od krajevcev ledene sveče. Na obleki se nama je nabiralo ivje, tako da sva bila podobna dvema božičkoma. Kadar je prenehala burja, je nastala grobna tišina, katere niso motili niti najini koraki v mehkelem snegu. Zdaj pa zdaj sva morala obstati in «pretipati» teren. Vsled goste megle nisva mogla ničesar prav pregledati. Šlo pa je vendar še precej po sreči, navzlic tolikim, strašansko velikim ledeniškim razpokam, saj je ledenik Schlattenkees, po katerem sva tedaj tavalala, najbolj nevaren v vsej okolici Velikega Venedigerja. Peter, ki je prvi preizkušal stopinje, je parkrat zdrknil, pa se je k sreči vedno spretno s cepinom ujel. Meni je postalo vroče, ko sem videla, da še celo Peter, ki sem ga poznala za zelo opreznega in mirnega turista, ni mogel obvladati terena. Zapičila sem pri vsakem koraku, kolikor sem le mogla, trdno cepin in previdno stopala v Petrove stopinje. Človek v takem terenu nikdar ne ve, ali stoji na centimeter debelem ledenem mostičku ali pa na velikem ledenem kompleksu. Nekoliko nižje je postal sneg južnejši in prišla sva na zameteno, pa še dovolj vidno gaz.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz popotne torbice

Veliki izumi: vlak, aeroplan, parnik, avtomobil so sedaj naredili svet mnogo manjši kakor je bil. Potovanje je postalo najobičajnejša reč, najobičajnejša potreba. Pospešilo se je, postalo vsakdanje, ker se je pocenilo.

Prejšnje čase so bile velike, nepregledne države. Danes postajajo polagoma iz njih nekakšni nebotičniki, kjer sosed sosedu dobrega vidi in pozna.

Dandanes dame pri popoldanskem čaju ne govorijo o svojih sosedah iz druge hiše ali iz drugega mesta. Današnje ženske so radovedne, kaj počno, kaj kuhajo in kako se oblačijo ženske po drugih državah ali celo v drugem delu sveta. In takšnemule blebetanju se danes jako dobro godi. Gradiva jim dajo do-

Sušak — Pečine.

Bakar.

volj: slike, fotografije, film, radio, časniki, če si ga niso same nabrale.

Pa še danes kakšno recimo.

O Angležinjah se piše, o Francozinjah se je pisalo, se piše in se bo pisalo, o Italijankah pa kolikor toliko že vemo.

Danes poiščimo kakšen skromnejši kos zemlje in p glejmo, če najdemo tam kaj zajemljivega, kar bi utegnili privabiti našo željo po novosti.

Poizkusimo z južnimi deli naše mlade Jugoslavije. Izberimo si kakšno lepo in pripravno mesto, kjer bi našli največ zanimivosti.

Morda Split? Mar nas bo zanimal ženski svet, ki se izprehaja na pomolu in koketira s pomorščaki? Lepo oblečene ženske, ki jako malo kuhajo, pač pa se kaj

rade kopajo in izprehajajo? Ali pa krenimo k ribarskim barakam, kjer starke, odurne kakor čarodejke, in deklice, lepe kakor Madone, kuhajo v kotličku nad odprtim ognjiščem ali pa posedajo na pragu in, po pravici povedano, lenobo pasejo?

Poizkusimo rajši druge. Tu je veliko zajemljivega — a nič čisto novega. Ulice — kakor na Dunaju, ženske — oblečene skoraj tako kakor Dunajčanke, trgovine kakor na Dunaju, kavarne, bari, vse kakor na Dunaju.

Torej drugam; primorski kraji bodo morda vendarle zajemljivejši. Pojdimo v Dubrovnik! To vam je lepota! Visoke palme so lepo okolje vitkih žensk. Tukaj je to že zajemljivejše. Srečavamo na ulici ženske s cveticami v lasih. Moški nosijo semtertja fese. Tamle korakajo trije bogatini v pestrem kroju, polnem živih, kričečih barv. Ondi je običajni postrešček z lepim pisanim šalom okoli pasa. Ojej, kdo pa je tam tistole? V vijoličastem svojem krilu spominja na redovnico in čez obličje potegnjeni gosti črni zavoj na Turkinjo, prav za prav Mohamedanko.

Zdaj pa iz Dubrovnika za spoznavalkami korana.

Tako pride človek v Sarajevo.

To bo torej naše mesto, kjer pričnemo preiskovati. Smo nekoliko rafinirani in ne začnemo precej s tem, kar prav za prav hočemo, pojdemo polagoma.

Sarajevo je polno novih posebnosti in čudnih novosti. Mesto treh ver, kjer vsaka ustvarja svoje lastne različne tipe. Mesto belih minaretov, gotičkih stolpov s križcem in stolpičev s šesterorogljato zvezdo. Mesto, kjer so banke s hebrejskimi napisi in kavarne s turškimi napisi, kjer je razvpiti turški bazar, ves v nesnagi in smradu, poln krika in vika prodajalcev in kupujočega občinstva, malo mestece v velikem mestu, kjer ima vsak obrt svoje okrožje, in blizu tega hrupa se dviga siva Begova džamija z notranjostjo, ki je vzor nežnosti, okusa, fines, dosegačočih najvišjo eleganco.

Tod se torej izprehajajo Sarajevčanke, ki si jih bomo ogledali zapovrstjo v tistih treh kastah, kamor se prištevajo.

Družba bogatih kristjanov je tukaj vse prej ko zajemljiva. Shajajo se tu iz vseh mogočih kotov in imajo najposebnejše tipe in kroje. Spominjam se na neko postavo zjutraj zarana na loki za mestom. Imela je široko krilo iz hodnega platna, na glavi pa živo-rdečo volneno ruto. Bila je tako sveža v čistem jutru, da jo je bilo veselje pogledati.

Sicer vidite tu večino žensk v nagubanih širokih hlačah, nad gležnjem nabranih v ozko prožico iz blaga. Noga je obuta v čevljičke brez pet samo z mehko podlogo, sprednji konec je zavihan navzgor. Iz kratkega životka ji gleda jopa, ki prikriva šerpo v pasu. Podoba je, da je ta noša jako ugodna pri delu in pri tem okusna, če ima ženska lepo vitko telo.

Sv. Štefan.

Omišalj.

Toda ženske vseh slojev so tukaj jako majhne in drobne. Dorasla, visoka ženska postava se vidi tu redko, to posebno pri Hrvatich. Vitke, visoke so samo ciganke. Njih 15letna deklica je kakor naše 20letno dekle. Obličje jim je divje pa plemenito. To niso naše razcapane ciganke, ampak aristokratke z lastnim, posebnim, fantastičnim okusom. Njih hoja ima ritem plesa. Kretanje so jim prožne. Nekaj posebnega je njih zravnana glava, ki je okrašena z nizom zatega denarja. Njih prednost pred vsemi ostalimi ondotnimi ženskami je, da so snažne.

Druga in čisto posebna kasta sarajevskega ženskega sveta so židinke. A sarajevske židinke niso židinke, ampak španjolke. Lepe rasti so in imajo lepo, belo polt, velike črne oči in najlepše lase, ki sem jih kdaj videl. Po navadi so jako bogate. Nosijo težka ohlapna krila rdečerrjave barve s krasnim zlatim leskom. Opleti takšnih las so obili, preprosti, pa vendar lepi. Po večini so vam to zelo inteligentne ženske, nekoliko s prirojeno inteligenco, nekoliko pa z inteligenco, vzgojeno z dolgo tradicijo bogatih družin. Oblačijo se najokusneje med vsemi sarajevskimi ženskami premožnih slojev. Rade imajo okusna originalna krila in umejo vse skrivnosti, kako je treba takšne obleke nositi. V vedenju je velika noblesa, zato so tudi znatni izdatki pri njihovem čisto južnem temperamentu. So nenavadno razumne, imajo pa neodpustljivo napako, da teh svojih prednosti ne izkoriščajo praktično. Dobro znajo pasti lenobo, delo jim je neznan pojem. Smotreno delo z gotovim ciljem za nje vobče ne obstoji. Zelja po samostojnem življenju jim je smešna zadeva manj čislane ženskega sveta.

No, zdaj si pa oglejmo ženske, ki so nas v Sarajevo privabile.

Ne pojdemo pa zopet k bogatinkam, ker bi na svoji kratki poti težje prišli do njih, zato bomo pa tem natančneje gledali vse njih profile, ki nam jih more dati ulica.

Ker smo že pri razvrstitvi, moramo reči, da tudi tukaj vidimo tri vrste žensk, ki je med njimi skoraj brez izjeme velika razlika. Prve se oblačijo v vijoličasta, druge v siva in samo nekatere v modra odela. Drugačnih barv ne poznajo. Vse se nosijo tako mično enolično, da se vam vsiljujejo misli o zedinjenju nekakšnih redovnic. Vse imajo pa bolj ali manj prozoren črn zavoj, ki pokriva obraz samo od čela čez brado. In zdí se vam, da srečavate mumije brez obraza. Njih narodna noša rečenih treh barv je do pasa ozka, niže doli pa široka in močno nagubana. Na glavi nosijo zavoj iste barve, ki pokriva ves vrat in pada kakor pelerina čez ramo. Črne nogavice, črni čevlji.

Dalmatinke.

črni in črne pletene dolge rokavice (ki jih nosijo tudi najrevnejše) pokrivajo do malega vso nagoto. Tako zakrite hodijo tudi v največji vročini po sarajevskih ulicah, kupujejo, postajajo druga z drugo, si pravijo to in to in se starajo.

Mira Zorova:

„Letos pa res pojdemo...“

Kam se pa ravnete?
I, na počitnice!

Da, počitnice. Kako lepa je ta beseda. Ven gredo ljudje, pod milo nebo gredo, da se navesele in naužijejo solnca, vode in zraka, da požive svoj duh in okrepe svoje telo. Prostost, veselje in telovadba, kdo si more misliti lepše stvari?

Toda kam in kako? Kako si ustvarimo lepe počitnice?

Različni smo ljudje na svetu, takole mislim, različno premožni smo ljudje na svetu, drugače smo pa vendar vsi ustvarjeni po božji podobi, torej enaki. Da, in vsi smo enako potrebni počitnic, lepih, veselih počitnic...

Sinja je morja gladina in beli parniki plovejo po njej in bele jadrnice. Visoko v zraku nad šumečo površino morja pa letajo srebrni galebi, lepe ptice, ki dvigajo romantiko naše solnčne Dalmacije. Blagor vam, ki lahko greste na morje. Z večjim ali manjšim denarjem boste tam živeli in se veselili, toda denarja boste vendar potrebovali vsaj kakih tisoč dinarjev za svoj dopust. In tisoč dinarjev je že precej denarja, toliko, da jih vsak ne more žrtvovati.

Sinje so višave naših planin. Orli krožijo nad njimi, koze se pasejo po njih in živina je gori na počitnicah ali bolje na »dietetični hrani«. Manjka se vas, ki se boste odpravili vsaj za nekaj dni na planine. Mar naj

Kaj pa bogatinke? Večina izmed njih je opustila tradicionalni zavoj. Če ga pa katera še nosi, obleče čisto moderno, elegantno krilo in klobuk ter zagrne ali, bolje povedano, zavije obličje v gost neprozoren zavoj ali pa nosijo moderno odelo ter obdrže tisto pokrivalo na glavi in zavoj čez obličje.

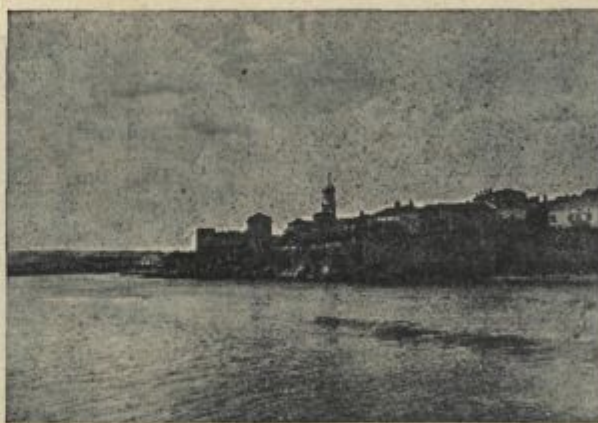
Neka dama v naši družbi je pripovedovala:

Peljala sem se iz Dubrovnika v Sarajevo. V Metkoviću sta vstopila zagrnjena ženska in mož v fesu. Mož je sedel poleg naše dame, žena nasproti. Nekaj časa so se skupaj pogovarjali, ko se je žena (preprosta) obrnila k oni dami in jo prosila z izbranimi besedami za njeno mesto. Bilo je toliko gracije in vljudnosti v oni ženski, da je dama vstala brez besedice ter sedla nasproti zakonski dvojici. Mlada žena je bila obrnjena od sopotnikov ter je odgrnila svoj črni zavoj: »Svoj živji dan še nisem videla takšnega obraza«, je trdila naša znanka. Bila je nenavadno bele polti, spominjajoče na barvo belih rastlin, ki jih gojimo na mestih, kamor solnce ne more. Obraz nekoliko pobarvan, obrvi smela poteza, zvišana še s smeľjšo temno barvo. Nos tenak, ne kratek, usta tenka, lepo urezana, zopet nekoliko pobarvana. In — silno lepe orientalske oči z veliko črno zenico. Oči mirne, strastne, skromne, gospodujoče. Oči premenljive. Govorila je mirno, a je bila polna nestanovitnosti. V vedenju obeh je bilo tako nekaj nerazumljivo nežnega in obzirnega, da je bilo veselje gledati, kako je žena delala možu cigarete in s kakšno kretnjo mu jih je nudila. Sama je pušila cigareto za cigareto in prste je imela kakor nje mož rumene od samih cigaret. »Ni mi šlo v glavo,« je pripomnila ona dama, »da imam pred seboj preprosto žensko, ženo železniškega uslužbenca, kakor sem pozneje izvedela. Bila je rafinirana, čuvstveno zelo dozorela. Razvilo se je v njej čisto naravno brez vseh pripomočkov vse, kar mi občudujemo pri naših inteligentnih ženskah in ženskah, ki so se vzgojile v visoki kulturi srednje Evrope.

Dasi rade med seboj občujejo, vendar pridno opravljajo in stražijo druga drugo kakor drugod po svetu.

—n.

krepki mladi ljudje poležkavajo po senci in smrče? Ali ni škoda mladosti? V gore dekleta, preko strmih robov s pogumnimi fanti, ki so dostojni vaše družbe. Kako lepo je tam gori, kako majcene so vasice in ljudje pod vašimi nogami. In daleč vidite s teh gora, prav kakor vidijo mladi ljudje daleč v življenje... Lepa zaokrožena tura preko Kamniških planin, od

Krk.

Ojstrice pa do Kravca, preko vseh vršacev in grebenov, kako lepi so spomini potem vse leto! Z mozem sva jo že večkrat mahnila, včasih kar po dvakrat v letu. Najprej preko Kamniških, drugič preko Storžiča in Tržiča na Zelenico, morda tudi na Begunjščico in na Stol, pa vse po grebenih na Golico. Odondod sva se potegnila k teti na Bled, kjer sva nekaj dni počivala, potem pa na Triglav. Lepe so bile počitnice. Morda boste vi letos kaj podobnega storili. Saj je mogoče živeti tudi z majhnim denarjem, če človek ni preveč razvajen in mu je v zabavo, če gostuje pri izkušenih in šegavih gorenjskih pastirjih.

In nazadnje: ali je samo daleč lepo? Ne, nikakor ne! Na najrazličnejše načine lahko tudi v neposredni bližini svojega doma lepo preživite svoje počitnice. Saj je že sama prostost lepa stvar! Ali veste, kaj je to week-end? Ne? Ne vem, kako bi se dalo to lepo slovensko povedati. No pa recimo, da nas ta tujka nič ne moti, kakor nas tudi avtobus nič manj ne trese, če mu pravimo kako drugače, lepše slovensko. Week-end pomeni toliko kakor konec tedna, pri čemer pa Anglež misli soboto popoldne in nedeljo ves dan. Takrat gre po navadi v vseh kulturnih deželah iz mesta vse, kar le more, kar le ni zadržano zaradi bolezni, denarja ali kaj podobnega. Pa imajo počitnice vsako lepo nedeljo posebej, in kolikor je lepih nedelj, toliko dni počitnic imajo. Nikoli jih ne omede, kakor tiste, ki imajo za svoj dopust posebno smolo, ker je vse dni deževalo.

No, takle week-end je za naše prilike kakor nalašč. Malo stane in lepe okolice se pri nas ne manjka.

Kdor ima «dobre zveze», si lahko v takih dneh zgradi sam iz krajnikov, vej, kamnov, ali morda celo iz desak in opeke prijetno in udobno kolibico, če je priden in si nahrani preko leta kake tisočake, si da postaviti tako utico od tesarja ob reki, potoku ali jezercu, lastniku zemljišča tudi nekaj da in mu pomaga, kadar grozi senu črn in grmeč oblak na obzorju — pa ima lepe počitnice. Vsako soboto takoj po kosilu jo mahnje in se vrne v nedeljo zvečer.

Če neče biti človek preveč navezan na isti kraj, je bolje, če si kupi šator, ki ga postavi potem, kjerkoli mu ugaja. Week-end pod šatorom je ena najlepših reči na svetu. Kdor le enkrat poizkusi, ta hrepeni po tej romantiki neprestano, posebno če je zadnjikrat ponoči nekoliko treskalo in grmelo ali pa so vso noč skovikale sove okrog šatora. Vsaka stvar, vsak week-end, vsake počitnice, vsaka tura, vse je lahko lepo, treba je samo, da si znamo to lepoto sami ustvariti in pripraviti; saj je tudi po načrtu in smotrno zgrajena hiša lepša, medtem ko se danes brez načrta, odobrenega po oblastih, sploh zidati ne sme. Zakaj

Rab.

Bol (dominikanski samostan).

oblasti ne predpišejo tudi človeku, da bi za vsako stvar, ki jo prične, napravil najprej dobro premišljen načrt in se tistega potem držal? Čim preudarnejša priprava, tem lepši uspeh!

Novo jed pripravimo po receptu. No, pa pripravimo še prvi izlet, ki ga napravimo s svojo družino po «receptu». Tako lahko okusno pripravimo tudi počitnice, zdravljenje, week-end itd. In kakor obstoji dobra jed iz najrazličnejših prvin, primesi in dodatkov, tako sestavlja vse to tudi lepe počitnice, izlet ali week-end.

Obleka za visoke ture naj bo seveda primerno urejena, da bo ustrezala. Za počitnice in week-end naj bo pa taka, da se bomo počutile na vso moč udobno v njej. Torej nič preveč novega, lepega, finega in občutljivega, da ne bo nič škodilo, če se bomo zavalile v travo ali zlezle na drevo po sladke sadeže. Za week-end so pižame in sportni overali jako pripravi, ker se svobodno kretamo v njih. Ne pozabimo na primerno kopalno obleko, ki jo lahko uporabljamo tudi pri telovadbi in igranju. Solnčimo se pa popolnoma goli, če je to kolikaj mogoče. S primernim dogovorom med udeleženci na week-endu se taka reč lahko lepo uredi. Kadar se solnčijo dekleta in žene, zastražijo vso okolico moški in narobe. Če pa so ljudje dovolj disciplinirani, se lahko solnčijo skupaj in z lepimi igrami in telovadbo preganjajo čas.

Čevlji so tudi za različne svrhe potrebni različni. Kjer se le dá, tam hodite bosi, da se tolikanj zatirane in skrivane noge dobro prezračijo in utrdijo. Kadar čevlje sezujemo, jih je treba natlačiti s papirjem, da se enakomerno posuše, ohlade in da obdrže obliko. Ostalo obleko in nogavice pa razpoložimo in razobesimo okoli, da solnce pomori vse bakterije, ki jih človek nosi s seboj več kakor si more misliti. Hm, ne bi bilo napačno imeti pri sebi vedno toliko denarja, dobre volje in zdravja.

Kako se postavi šator, se hitro vsaka nauči, posebno ako ji ga kdaj odnese veter ali pa jo kljub strehi pošteno premoči dež. Izkušnja uči. Drugič boš postavila šator tako, da ti ga niti krava ne bo mogla pojesti, kakor se je nekoč zgodilo nekemu nerodnežu. Cel kos šatorskega krila je teknil ljubi Liski, ki je potem gotovo obžalovala svoje početje, kakor tudi tisti, ki je šator tako strokovnjaško postavil. Je pa s šatorom silno preprosta zadeva, vsak kos platna ti sam pove, kaj moraš z njim storiti.

Za tiste, ki jo bodo mahnile na planine, je važno, kako je treba naložiti nahrbtnik, da je prostor najboljše izrabljen in da se prijetno nosi. Nahrbtnika ne smemo nalagati stoje, ampak ga moramo položiti na mizo tako, kakor potem leži na hrbtu. Na hrbtno stran lepo zložimo pelerino, sviter, jopico ali kako

drugo mehko reč. Šele potem pričnemo vlagati druge predmete, te pa tako, da so najtežji vedno najbolj na dnu, potem pa vedno lažji in lažji. Za predmete, ki jih pogosto med hojo potrebujemo, je najbolje, če jih zložimo v žepe. Tako ni treba za vsako malenkost snemati nahrbtnika. Kaj vse je treba vzeti s seboj, to bo gotovo vsaka zase najbolje vedela. Ena potrebuje to, druga ono, vendar pa naj nobena ne pozabi majhne lekarne in olja zoper solnčno opekline.

Kadar gremo na week-end, se vsa prtljaga lahko nosi deloma v nahrbtnikih, deloma pa v aktovkah, ki so postale dandanes nekakšno univerzalno orodje vsakega človeka. Dobe se pa seveda tudi lepo pisane torbice, s katerimi se prav rada postavljajo dekleta. Vsaka naj nosi svoje reči, skupne zadeve pa prenašajo moški izmenoma. Prav prijetno je, če igra kdo med hojo na kitaro ali kakšen drug instrument, tako hitro mine pot in človek naglo pride naprej, ker lepo po vojaško koraka. Tudi se veliko manj utruji.

Kadar boste zunaj kurile, kar je jako prijetno in romantično, se ravnajte nekako po tehle pravilih: Vselej in povsod dvigni najprej travnate ruše, preden pripraviš ogenj. Na ta način preprečiš, da bi se mogel ogenj širiti po koreninica naprej in napraviti večjo škodo. Za kurjavo ne lomi velikih svežih vej in ne kvari na ta način drevja, ker ti tak les ne bo gorel. Poberi rajši suhljad in razbij kakšen štor, če imaš dobro sekiro. To bo lepo gorelo in ne bo metalo nevarnih isker. Kadar drugi dan odhajaš, položi dvignjene ruše zopet nazaj, ko si pogasila ogenj z vodo. Če boš ruše skrbno zložila, kakor si jih bila dvignila, bo na istem mestu trava rasla naprej, in kmet te ne bo preklinjal in sovražil. Sploh pa ravnaj z ognjem na vso moč previdno, posebno še če vleče veter.

Če bi hotela komu priporočati, kaj naj zunaj je, bi bilo najbolje, ako bi rekla: Jej, kar ti ugaja. Čim preprostejša in enostavnejša bo hrana, tem bolje bo teknila. Je res značilno takole zunaj, da človeku nič kaj ne prijajo pikantne jedi. Pač pa se mu srce nasmeje, če utrujen in lačen zagleda koruzne žgance, ki so zlati kakor cekini in vredni tudi toliko. «To je košta, ki srce potrošta», se je pohvalil zadnjič lovec, ki je bil pri nas v gosteh. Potem nam je pa poklonil jerebico, ki smo jo seveda v največji tišini pospravili.

Ustvarite si lepe počitnice, ljudje božji, saj je to tako lahko. Matere, pošljite svoje sinove na deželo! Naj gredo med kmete in jim pomagajo pri delu. Kaj radi jim bodo dali hrano za to, spali bodo pa presladko na dehtečem senu. Obnašajo naj se dostojno, pa jih bodo povsod radi imeli. Učiteljske družine si tudi jako lahko pomagajo. Koliko je podeželskih učiteljic, ki bi se rade v počitnice preselile v mesto, da bi nadaljevale in izpopolnjevale svoje študije, in koliko je mestnih učiteljic, ki bi šle rade na kmete na počitnice. Kako preprosta rešitev! Sporazumno zamenjajte za tiste mesece svoja stanovanja, pa bo obema strankama ugodeno. V drugih državah se to precej dela. Pa tudi druge vrste ljudje bi lahko na ta način prišli poceni do svojih počitnic. Pridne dijakinje gredo lahko s svojimi učenkami na počitnice, da jih tudi tam pripravljajo za ponavljalno izkušnjo. Morda se nastanijo za nekaj tednov v kakem letoviškem kraju, kjer lahko opravljajo najrazličnejša dela. Manjka se zaposlila za pridne roke, pa so počitnice in še primeren zaslužek. Kar je pa glavno, človek se nauči že od mladih nog sam služiti denar.

Imate vi še kake dobre misli? Kar pridno jih pri-
mešajte, da bo naš recept o lepih počitnicah tem lepši. Pa še prijateljicam in znankam povejte!

† Jelici Vuk-Sadarjevi

dobri ženi, odlični pevki in učiteljici († 28. maja 1931)
v spomin.

Na Vrhniki je preminula soproga šolskega upravitelja Slavka Vuka ga. Jelica Vuk-Sadarjeva iz znane pevske učiteljski rodbine Vendelina Sadarja.

Pokojna Jelica je bila po vsej Sloveniji, zlasti v Ljubljani, znana odlična koncertna pevka in osrednja altovska moč zbora Glasbene Matice v Ljubljani do leta 1919., ko je nastopila službo učiteljice na Vrhniki. V Ljubljani je poučevala teorijo na šoli Glasbene Matice in vodila z lepimi uspehi mladinski zbor, kot solistka pa je nastopala samostojno — zlasti nepozabno v Mariboru — in pri mnogih zborovskih in priložnostnih nastopih v Ljubljani. Pokojna Jelica je bila poosebljena dobrota in izredno mehko občutljiva pevska duša. Vzorni ženi in izraziti Slovenki Jelici pa je bila kljub neskaljeni rodbinski sreči namenjena trpka usoda marsikatero pevke-idealiste: dolgotrajna bolezen, slovo od ljubljene deteta in neizpolnjeni umetniški upi.

Njeni prijatelji, posebno Hubadova pevska družina, ohrani svojo zvesto prijateljico in požrtvovalno sodelavko pri glasbenem delu in v pevski družbi v trajnem spominu.

Ni smrti!

(V spomin † Jelici Vuk-Sadarjevi.)

Prekinil piš leden je pesem nežno:
S pomladnim dihom in ob petju ptic
je splul Tvoj duh v Deželo nedosežno...
Tam snuje pesmi po neskončnih Gajih
in o ljubezni šepeta po daljnih Majih.
Kot tihi dež rosi nazaj spomin trpečim,
a večno pesem poje o življenju neminečem.

In čaka, da nekoč pospremi druga,
da šepetaje duša v dušo se prelije,
da s pesmijo ga sprejme, tam kjer tuga
kot svetla zvezda v noč zemljé zasiže.

Ne, ni odšla. Kot misel še živi,
njen spev kot up srcé bodri;
kot dobra senca nikdar pozabljena,
po tihem domu hodi mati, žena.

Nuša Rapetova.

ovariše- vanje v zakonu

Po navadi se zakon s tovariševanjem smatra za ultramoderen in nekako nenaraven. Zakaj, če je tako tudi v prirodi? pravijo učeni naravoslovci. In nava-
jajo tale primer:

Na Borneu in v nekaterih tropičnih pokrajinah živi že od nekdaj ptica, ki bi jo imenovali kljunorog, ne-
navadna ptica, ki je čisto podobna nosorogu in detlu, seveda veliko večje vrste. Ta kljunorog ima nenavadne pojme o zakonskih dolžnostih in zakonski zvestobi, in ti so povsod tisti, na Borneu, na Sumatri in drugod.

Po svatbi in svatbenem pirovanju si ženin in ne-
vesta poiščeta votlo drevo. Vesela zleze samica v žlambor, samec pa ostane zunaj, na svobodi. Z zdru-
ženimi močmi zazidata zdaj samec in samica vhod v votlino z dračjem in raznim drobirjem, nekako tako, kakor si lastovica zgradi svoje gnezdo. Ta zid je trden in popolnoma maskira drevo, na njem pa ostane majhna razpoka, da skozi njo prostovoljna jetnica lahko pomoli kljun in sprejme hrano. V drevesnem žlamboru znese samica jajca in jih izvali. Nje zakon-
ski drug jo obiskuje, kadar je treba, ji prinaša hrane in jo napaja, a potem skrbi tudi za hrano mladičev. Kako zvest ji je, se vidi po tem, ker se mudi skoraj neprestano kje v bližini votlega drevesa, pripravljen, da prihiči na pomoč, poln skrbi zanjo in za svoj zarod.

Fizična kultura je obča potreba

Darove, ki nam jih je dala narava, je treba vzdrže-
vati in razvijati, ne jih pa puščati, da zakrhljavijo.

Slednji dan srečavamo v mestu vse polno moških in
žensk, toda njih telesne strukture ne moremo oceniti na
prvi pogled, ker zakriva obleka, kolikor more, njih

fizične nedostatke. Poleti pa gre veliko ljudi na morja,
jezera, reke, da si ohladi razgreta telesa. Oni so pa že
njih telesa, čeprav v kopalnih oblekah, izpostavljena
našim očem.

Telesa, ki jih vidimo, žal, niso lepa. Vzlic fantastičnim
kopalnim kostumom se precej razlikujejo od antičnih
kipov, katerih harmonične linije kar občudujemo. Mladi
ljudje, moški in ženske v najlepših letih, so tam, a z
njih je izginila vsa muskulatura. Med njimi jih vidite
veliko z udrtimi prsi, krivimi hrbtišči, vidnimi rebri in
rokami kakor pri skeletu. Tudi debeluhe vidite med
njimi, katerih lica so okrogla kakor luna in polna krvi,
meso na telesu pa je mlahavo, napihnjena gmota, ki se

Kadar se peljemo v Aleksandrovo.

To telo ne bo oslabeledo niti se ne bodo v njem zaplodili nalezljivi bacili.

potrese ob najmanjšem gibu. Še pred dvajsetimi do tridesetimi leti so imeli okrogel trebuh za znamenje dobrega zdravja. Naziranje o okroglih trebuščkih pa se je na srečo zadnjih trideset let precej izpremenilo.

Zakaj bi telesa ne poživiljali in popravljali s telovadbo, gibanjem, a ne samo s toaleto in vodo? Na ta način bi utrdili mišice in jih napravili gibčne in trdne.

Domača telovadba je zelo koristna tako za ohranitev linije kakor za razvoj mišic.

S takšnimi vajami bi se srce in pljuča razvijala, postala bi odpornejša, trebušni organi bi se izmasirali, s čimer bi se jim olajšalo izpolnjevanje njih funkcij. Takšna telovadba bi nas prav nič ne ovirala pri drugih opravilih. Za to bi bilo čez in čez zadosti dvajset minut.

Ni napačno takole živeti teden dni.

NASA DECA

Mira Zorova:

V otroškem kopališču

Nekoč sem čitala, da odrasel človek nikdar ne more tega doprinesti kakor otrok. Pisatelj je namreč razpravljal o gibanju človeka.

Bila sem radovedna in sem ob dopustu posvetila nekaj ur čisto otroški družbi. Namenila sem se bila ostati med njimi ves dan, toda kruta resnica omenjenega članka je obračunila z menoj. O, izdržala sem in se gibala dve uri z istimi kretnjami kakor malček, ki sem si ga bila namenila za predmet opazovanja in doslednega posnemanja. A začutila sem se nato tako, da bi bila menda manj trudna, ako bi bila prišla s Krvavca. Silno mi je teknila kava in hote ali ne hote sem se podala ter opustila svojo namero. Kljub vsej svoji oblasti nad mišicami nisem mogla še naprej posnemati otrok, ki so se igrali goli v mivki, obsevani po božjem solncu. Legla sem v senco in zaspala ko snop. In ko sem se prebudila, sem bila vsa zakopana v mivko in obložena z neštevilnimi kamni. Otroci so pa plesali okrog mene svoj večni «ringaraja».

Pa sem ostala v otroški družbi ves tisti dan in si beležila spomine. Evo pestrega šopka!

Mala Benica si je spletla venček iz vrbovih vejic in si ga položila na kuštravo glavico. Njeni starši so privedli s seboj tudi šegavega volčjaka, ki so ga klicali «Karo». Pes je bil bolj neumen ko sleherni izmed otrok in se je igral z njimi, otroci pa so delali z njim, kar so hoteli. Mala Benica, ki še ni popolnoma obvladala svojega sladkega jezika, je stopila tako olišpana pred psa in ga vprašala:

«Tajo, pojej me no, če sem ej jepa.» Hotela je namreč reči: «Karo, poglej me no, če sem kaj lepa.» Mucika zlatkana! Da bi jo samo videli. Nikoli bi ne bili slabe volje.

Zofka je hotela po vsej sili marelico. Prosila je mamico na vse pretege, ta pa je bila nepreprosljiva, zakaj Zofka je hotela zdaj že tretjo marelico. Pa je slednjič vendar dosegla, kar je hotela, samo s pogojem, da pove tisto pesmico o hlačkah. Zofka se je branila, toda lepa, zrela in vabeča marelica je premagala njen ponos. Sra-

Nuša

Miloš in Mirjam
Rijavec z Vrhnike.

mežljivo se je našobila, vrtala s prstkom v lupino in je pričela:

«Nasa Otko joka se,
šlačke polulala, plou ji je!
Dluge punčke gejo cpat,
Otko male pa šlačke plat.»

Nato je Zofka bliskovito izginila s pozorišča in se kruto maščevala nad svojo tako težko prisluženo marelico.

Dundek je bil junak od nog do glave. Črn ko muren je sedel ob kupu kamenja in natepaval kos sira. Mamica mi je povedala, da gre takšen kos sira mimogrede z njim, pa kar brez kruha. In je prišla tropa gospodičen, ki so obsule lepega Dundeka:

«I, čigav pa si ti, fantek? O, kako si lep! Kakšne lepe laske imaš! In ta očka!...»

Dundek je preplašen gledal čebljajoče gospodične. Kos sira mu je padel iz rok, prstek je vtaknil v ustka in se nakremžil:

«Mamica-a-a, — ka-a-a...!»

In mamica je vedela, kaj ji je storiti, ter je odvedla Dundeka za grm.

Janezek je pridiral krog paviljona in kričal ne vem kakšno indijansko bojno geslo. Strogi očka ga pokliče k sebi. Ko stoji fantič ob njem, ga očka ostro pogleda in vpraša: «Janez, ali si mi prinesel Niggerol iz kabine?» Prebrisani dečko previdno odskoči in pravi: «Ne, očka!» In še preden se je utegnil očka dvigniti na noge, je že plaval Janezek sredi Save.

Ko smo zvečer sedeli pred buffetom pri kavi in smo se razgovarjali o otrocih, sem si zapisala še tele stvarce:

Majhen šolarček je prišel z očetom iz večjega mesta domov na počitnice. Nekega dne se je prikazala lepa, pestra mavrica. Pa se začudi sinček proti očetu:

«Jej, papači, glej no, kako imenitna reklama!»

Tonček, tudi majhen korenjaček, je šel s tetko na izprehod. Na nekem ovinku naznanja hupa, da prihaja avtomobil. Tetka, hoteč poučiti svojega nečaka, pravi: «Vidiš, Tonček, to je pa tef-tef.» Pa jo modro zavrne mali: «O, tetka, to že ni tef-tef! To je šestcilindrska Mercedes-Benz limuzina, zadnji model.»

Profesorjevi so sedeli pri kosilu. Bodisi da je kuharica premalo očistila solato ali kakor že, po robu sklede je prilezla strigalica. Ves zvedav se obrne Zvonko do očeta: «Kajne papa, to je pa vitamina?»

Ko bi imela tri cele strani na razpolago, pa bi bilo vse polno. Toda urednica pravi: «Kratko, pa čedno, gospa Mira!» Nu, potrudila sem se, da je vsaj kratko. Če je dosti čedno, odloči pa ti, ljuba čitateljica.

Kaj vse vidimo, kadar smo na počitnicah

Oge sirotke odojčke, ki so že drugi dan brez matere, si je izmislil naš gospodar takšne originalne cuclje.

ZAKOPANJE

Tridelna pižama, sestavljena iz bluze, širokih hlač in vrhnjega jopiča. Bluza brez rokavov in široki pas na hlačah sta iz enobarvne, hlače in vrhnji jopič pa iz vzorčaste svile.

Kopalni komplet. Kopalna obleka je iz trikoja, tri četrti dolgi plašč pa iz džerseja. Životek obleke in rokavi plašča so okrašeni z velikimi pikami.

Kopalni komplet. Obleka iz belega trikoja je okrašena z velikimi motivi v obliki zvezde. Kep je iz džerseja v isti barvi kakor obleka in okrašen z enakimi motivi. Obleka in kep sta obrobljena s široko temno obrobo. Pižama za kopališče, sestavljena iz bluze in hlač, okrašena z vstavljenimi pliseji.

Kopalni komplet iz enobarvnega svetlega džerseja, okrašen s širokimi, temnimi našitki. Klobuk je iz svetlega platna, okrašen z enakim blagom kakor so našitki na obleki.

Praktične oblekice za Vašo deco

ZA POČITNICE

Letna oblekica za triletno punčko iz svetle pralne svile. Oblekica iz pikčaste pralne svile z belim ovratnikom. Oblekica s kratkimi rokavi iz belega platna. Pas je usnjen. Tudi širokokrajni klobuk je iz platna.

Oblekica iz vzorčaste pralne svile, okrašena z barvastim pasom, obrobi in petljicami.

Otroška oblekica iz svetlo-modrega platna. Ovratnik in zapestniki so obkvačkani s temnomodro prejico.

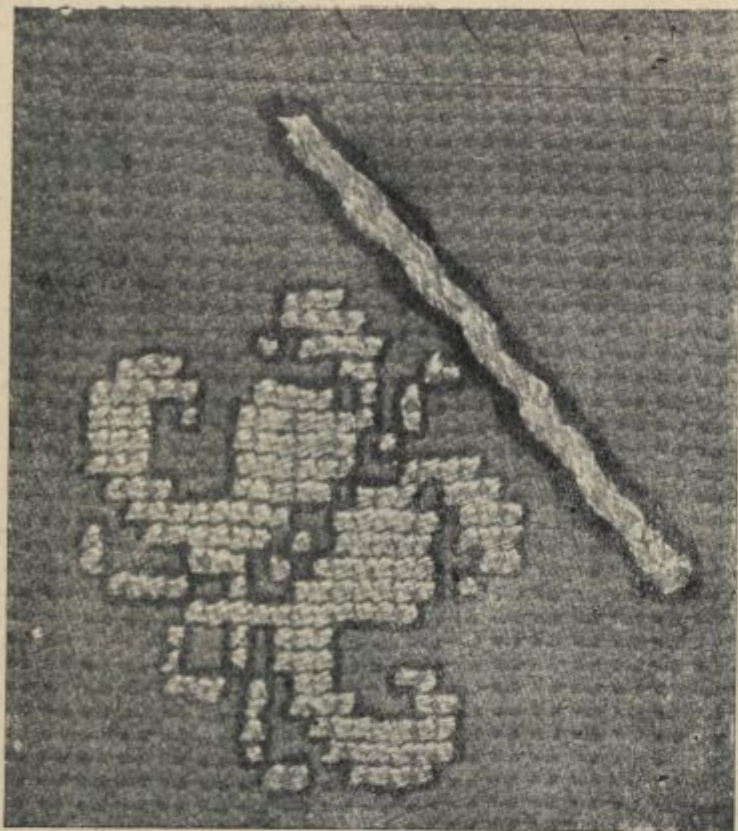
Predpasnik iz temnomodrega drila.

Oblekica iz belega platna z mornarskim ovratnikom.

Predpasnik v videzu oblekice. Zapenja se na rami. Životek in žep sta iz belega platna, krilce pa iz zelenega.

Otroška oblekica, sestavljena iz bele bluze in temnega krilca z naramnicami, ki se zapenjajo spredaj.

Povečan vzorec za vezenje.

Praktične
letne
platnene
oblekice
za
otroke

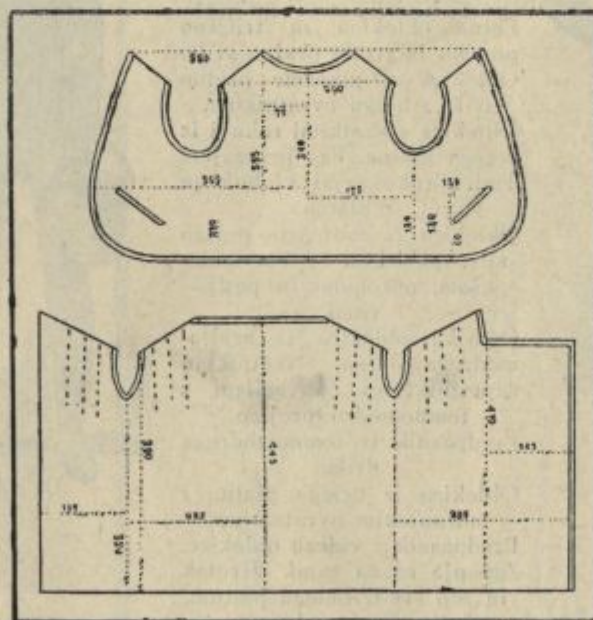
Platnena oblekica brez rokavčkov, okrašena s preprostim vezenjem barvaste prejice.

Platnena oblekica s kratkimi kimono krojenimi rokavčki. Vratni izrezek in razporek je obkvačkan, spodnji rob oblekice pa je okrašen s preprostim barvastim vezenjem. Vroica je izkvačkana iz debele prejice v barvi vezenja.

Platnena oblekica z dečjim ovratnikom. Razporek in rokaoni izrezek sta obrobljena z ozko poševno progo, ovratnik in rob oblekice pa sta okrašena z barvastim vezenjem.

Pomanjšan kraj za telovnik in oblekica.

Čiroška oblekica in telovnik iz platna z debelimi nitmi ali pa iz blaga panama. Telovnik, ki je obšit z drugo barvno progo, ima vrezan žep. Na žepu je vzorec, izšit s križevatim vbodom v dveh barvah.

ZA VISOKO

POLETJE

Kostum iz vzorčastega tvida. Jopič je brez ovratnika, krilo je spodaj razširjeno s širokimi zvončastimi vstavki, bluza pa je iz bele pralne svile.

Kostum iz svilenega platna. Krilo je široko zvončasto in ima zarežane žepe, jopič pa je gladek brez reverjev in ovratnika. Bluza, okrašena z monogramom in šivanimi robčki, je iz belega krepdešina.

Letna obleka iz pikčastega krepdešina. Bluza je iz belega krepdešina z rdečimi pikami, krilo pa iz modrega krepdešina z belimi pikami.

Obleka iz pralne svile z velikim vzorcem. Na krilu in na tri četrti dolgih rokavih so našiti po trije ozki volani. Ovratnik je iz belega krepdešina.

Letni komplet iz vzorčastega krepmongola. Na krilu so našiti trije zvončasti volani, jopič pa je gladek in brez ovratnika. Ovratnik na obleki je iz enobarvne svetle svile.

GOŠPODINJSKE HIZNA7DBE

(Nadaljevanje.)

Na stenskem pretikalalu se ne dá veliko popravljati. Kadar odpove, je po navadi vzrok ta, ker se je pero izrabilo. Tedaj je treba pretikalalo izmenjati; najbolje je, če prepustimo to delo strokovnjaku. Če se pretikalalo maje, ga odpremo in privijemo vijak bolj trdno v les, toda poprej moramo izključiti tok.

Pri stalnih svetiljkah skoraj ni drugih napak, kakor da je treba na toliko in toliko časa izgorelo žarnico zamenjati z novo. Veliko rajši pa se kaj pokvari pri žicah in vtikalnikih prenosnih svetilk in električnih aparatov.

Na osnovi teh izkušenj so vtikalala, iz katerih jemljemo električni tok za aparate, tako urejena, da še enkrat varujejo pred kratkim stikom. Večina vtikal ima po dve lameli, majhna koščka lepenke, ki imata v sredi čisto tanko žico, ki takoj pregori, čim se nabere preveč toka.

Zamenjava lamel je pri veliki večini vtikal nevarna stvar, ker lahko pridemo v dotiko z električnim tokom. Zato moramo vedno poprej tok prekiniti, šele potem odvijemo pokrov vtikalala, vzdignemo z izvijačem lameli in jih vzamemo ven. Potlej pogledamo, katera je pregorela (po navadi pregori samo ena) in jo zamenjamo z novo, nato tok zopet sklenemo.

Kadar prekinjamo tok s tem, da odvijemo varovalko, ne smemo varovalke samo na pol odviti, ampak vedno popolnoma, da jo lahko vzamemo ven in denemo na stran. Še boljše je, če vtaknemo varovalko v žep, da je, medtem ko popravljamo, ne more kdo drug zaviti nazaj.

Industrija stremi za tem, da zmanjša mogočnost za nevarnost na minimum. Novejši vzorci so tako konstruirani, da se lahko varovalka, cevka iz porcelana, brez vsake nevarnosti izmenja, ne da bi bilo treba prekiniti tok, kar je pri popravilih veliko vredno. Pri novih instalacijah moramo zatorej paziti, da nam instalater postreže vedno z najboljšim blagom in z najnovejšimi sistemi.

Jedilni list za teden dni

(Meščanska kuhinja, primerna tudi za letoviščarje.)

Ponedeljek, obed: zelenjavna juha, meseni cmoki v omaki, testene vrvice, črešnjev kolač.

Večerja: jurčki z jajci in solata.

Torek, obed: obarna juha z ajdovimi žganci, sirov zavitek, jagode.

Večerja: preslaninjeni goveji zrezki, garnirani s krompirjevimi svaljki.

Sreda, obed: na goveji juhi zdrobovi cmoki, govedina, garnirana s stročjim fižolom v omaki, krompirjev pire, črešnjev kompot.

Večerja: nadevana paprika in solata.

Četrtek, obed: na kostni juhi riž, koštrunovo stegno kot divjačina, garnirano z žemljevimi cmoki, kompot.

Večerja: jajčni pečenjak in kompot.

Petek, obed: krompirjeva juha z jurčki, špinačni narastek, sirove palačinke.

Večerja: ribe in solata ali krompirjevi štruklji in solata.

Sobota, obed: na goveji juhi vranični fancelj, govedina, garnirana s praženim krompirjem in kumarično omako, jabolčni zavitek.

Večerja: panirani telečji zrezki in solata.

Nedelja, obed: juha ragu, pljučna pečenka s širokimi rezanci, solata, orehova torta.

Večerja: dušen riž, garniran z nadevanimi paradižniki.

Recepti k jedilniku

(Količina računjena za 4 do 5 oseb.)

Krompirjevi svaljki. Štiri srednjedebele krompirje skuham, olupim in pretlačim. Na desko deni 30 dkg bele moke (ostre), primešaj pretlačeni krompir, eno jajce, pol žlice masti in posoli, potem pa ugneti hitro gladko testo. Iz tega oblikuj za prst dolge in debele svaljke in jih v slanem kromu skuham. Ko priplavajo na vrh, so kuhani. Poberi jih s penovko na cedilo, in ko se odcedijo, jih deni v kozico, v kateri imaš pripravljene na masti ali maslu zarumenjene drobtine. Povaljaj jih v tem in pusti, da se nekoliko opečejo, preden jih prineseš na mizo.

Krompirjevi štrukli. Pripravim testo kakor za pljučne štruklje (glej julijsko številko). Za nadev vmešam v skledi 4 dkg presnega masla, dve žlici kisle smetane in dva rumenjaka. Ko to narase, primešam štiri srednjedebele kuhane, olupljene in pretlačene krompirje, osolim in dodam sneg od dveh beljakov. Testo na tenko razvaljam in ga namažen enakomerno z nadevom, nato ga zvijem, zavijem v prtič in skuham v slanem kromu. Ko pol ure vre, ga denem na desko, odstranim prtič in pustim, da se štruklji nekoliko odtečejo, nato jih razrežem na dva prsta široke kose, zložim na krožnik in zabelim z maslom in drobtinami.

Koštrunovo stegno kot divjačina. Poldrug liter vode okisam, zrežem vanjo eno čebulo, en koren, peteršiljevo korenino, polovico zelenine glavice, nekaj zrnc popra, lavorjev list, vejico brinja in timijana. Potem pustim, da pol ure vre. Medtem pobrem s koštrunovega stegna vse kožice in maščobo in izločim kost. Meso položim v dobro naloženo ali porcelanasto posodo in ga oblijem z ohlajeno kvašo (naco), ga pokrijem in pustim v kvaši en dan. Ko vzamem meso iz kvaše, ga s snažno krpo osušim in nagosto pretaknem s prekajeno slanino in nasolim. V kozici razbelim poldrugo žlico masti, vložim vanjo meso in ga od vseh strani zapečem, nato ga po malem zalivam s kvašo in dušim pokritega do mehkega z zelenjavami iz kvaše vred. Ko je meso mehko, ga vzamem na krožnik in zrežem na kose. V kozico potresek na omako pol žlice moke, ko zarumeni, zalijem z juho, in ko se nekoliko pokuha, omako pretlačim. Meso zložim nazaj v kozico, polijem s pretlačeno omako, dodam dve do tri žlice kisle smetane ali pa pol žlice z juho razredčene paradižnikove omake in dve žlici

Majdica že zna to.

Mala Majdica gre posebno rada sama nakupovati. Nedavno ji je hotel dati trgovec mesto Schichtovega Radiona nekaj bajé „prav tako dobrega“. Ali Majdica s tem ni zadovoljna, ker se ona že spozna v tej stvari. „Jaz in moja mamica jemljeva samo Schichtov Radion; nekaj boljšega sploh ne more biti“, odvrne ona trgovcu in vse žene v trgovini ji smehljajoč pritrdijo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

kaper. Nato pustim, da na zmerni vročini počasi vre do serviranja.

Stročji fižol v omaki. Pol kilograma zelenega stročjega fižola obrežem, poberem niti in ga zrežem na kratke koščke, potem ga pa skuham do mehkega v slanem kropu in odcedim. V kozici pripravim prežganje iz ene dobre žlice masti, pol žlice moke in pol žlice sladkorne sipe. Ko se sladkor zapeni in moka zarumeni, denem v kozico še tri sirove na rezine zrezane in nekoliko ožete sveže paradižnike, posolim in popopram ter pustim, da se na zmernem ognju nekoliko poduši, nato pa pridenem odcejeni kuhani stročji fižol. Zalijem nekoliko z juho ali kropom in dušim na robu štedilnika do serviranja.

Jurčki z jajcem. Sveže jurčke zrežem na tenke liste, jih operem in odcedim. V kozico, v kateri lahko postavim jed na mizo, zlijem štiri žlice finega namiznega olja (namesto olja lahko presno maslo), ko je vroče, dodam eno žlico drobno zrezane čebule in ravno toliko peteršilja pa dva krhla zmečkanega česna. Ko to nekoliko zarumeni, stresem v kozico odcejene jurčke, osolim, popopram in dušim na zmernem ognju pol do tri četrti ure. Preden prinesem na mizo, ubijem v posodo med jurčke toliko jajc, za kolikor oseb imam jed pripravljeno. Ali pa zložim gobe v drugo primerno porcelanasto posodo in položim po vrhu na vsako osebo po eno posajeno jajce.

Nadevani paradižniki z rižem. V slanem kropu skuham za vsako osebo po dve pesti riža. Ko je kuhan, ga odcedim in zložim na podolgast porcelanast krožnik. Okrog naložim v vencu nadevane paradižnike. Te pripravim takole. Izberem enakomerno velike in gladke paradižnike, jih operem in čez pol prerežem, nakar jih zložim v kozico s prerezano stranjo navzgor in na gosto potresem s prav drobno zrezano čebulo, peteršiljem in zmečkanim česnom. Popopram, osolim in oblijem s finim namiznim oljem. Pokrijem in postavim na ogenj ali pa nepokrite v pečico ter pustim, da se v zmerni vročini dušijo približno tri četrti ure. Nato jih naložim v vencu okrog riža, kakor sem zgoraj povedala. Riž potresem tik pred serviranjem s parmezanom in oblijem z oljem, ki je v kozici pri paradižnikih.

Popravljanje in prešivavanje oblek. Za gospodinje je to jako važna, pa ne vedno lahka naloga. Na prešivani obleki se najlaže oceni spretnost in okus gospodinje. Šivati iz novega blaga je pač veliko lažje, kakor pa popravljati stare, zlasti sedaj, ko bi morali prav za prav znati narediti iz kratkih dolge obleke. Ni čudno, da se poklicne krojačice branijo prešivavanja in popravljanja oblek, saj je to veliko bolj zamudno kakor pa šivanje nove obleke. Pri sedanji modi, ki se tako hitro menjava, pa je moderniziranje obleke nujno potrebno. Že lanske z neenako dolžino in brez rokavov je treba letos popraviti, kaj pa šele kratke obleke iz prejšnjih sezon. Lanski obleki, ki ima krilo spredaj kratko, zadaj pa dolgo, je treba zravnavati dolžino, ker je pa vsled tega kratka, se mora vstaviti širok pas od pasu do bokov, na katerega se našije krilo. Iz ostankov blaga se sešijejo kratki rokavčki, ker se letos ne nosijo več obleke brez rokavov. Tako popravljeni obleki se prišije modni ovratnik in žabo, prepaše širok usnjen pas, pa bo zopet za eno leto. Težje je zdaljšati kratko obleko, posebno če ni nič ostankov blaga. Pomagati si moramo z drugobarvnimi vžitki. Obleko moramo obleči in na oblečeni naznačiti, kje naj bo všitek in kako širok. Nato šele obleko prerežemo in dostavimo. Če je obleka zelo kratka in jo moramo precej podaljšati, potem vsijemo en kos v životek nad pasom, drugega pa v krilo na bokih. Vsako popravljeno obleko je treba prav skrbno izlikati, po potrebi prišiti moden bel ovratnik in gumbe, pa ne bo niti videti, da je popravljena. Če se prešije plesna obleka brez rokavov z velikim vratnicnim izrezkom v obleko za na ulico, je treba narediti velik plastron, ki izpolni vratni izrezek, in všiti kratke rokave. Če pa ni ostankov blaga za rokave, je najbolje, če sešijemo k taki obleki kratek bolero z rokavi ali pa jopič iz drugovrstnega enobarvnega blaga, ki se lahko nosi tudi k drugim letnim oblekam (glej modno poročilo). Le v tem primeru je letos obleka lahko brez rokavov.

(Nadaljevanje.)

In kaj potem?

Počasi se privadiš na mesto, primeroma dobro služiš in živis urejeno življenje. Kaj sedaj? Koliko časa boš ostala v službi? Kaj hočeš sploh doseči?

O vsem tem si premišljevala, preden si zapustila dom. Gotovo si si bila zastavila kak življenjski cilj. To in to hočem doseči, prej ne neham. Prav, bodi pridna in vztrajna, da dosežeš, kar si želiš, potem pa stori, kakor stoji zapisano v tvojem duševnem življenjskem načrtu. Postavi se na stališče: dokler sem mlada, bom delala z vso silo in pridnostjo, ko pa dosežem svoj namen, se mu posvetim prav tako z vsem svojim bistvom, kakor sem tudi vse življenje delala v dosego tega namena.

Morda je bil tvoj življenjski cilj, da si dobiš v mestu primerneža moža, kakor hitro boš dovolj sposobna voditi samostojno družinsko življenje. Jaz mislim, da je to najprirodnejši cilj, ki si ga lahko stavi pošteno dekle v svojem življenju. Vsaka druga stvar je bolj trenutnega značaja in sčasoma premine. Zakaj še tako samostojna žena, če je količkaj ohranjena v svoji prirodnosti in je zdrava, si prej ali slej vendar zaželi mirnega in toplega družinskega ognjišča, kjer lahko udejstvijo vse sile in vso inteligenco svoje ženske prirode. Vsak drug poklic je za ženo manj priroden, pa naj si bo še tako zapeljiv in naj še tako diši po samostojni eksistenci žene. Le tisti ljudje, ki so prešibki in premalo značajni, da bi si ustvarili v soglasju s prirodnimi zakoni svojo družino, le tisti ljudje, pa najsi bodo možje ali žene, streme za tako zvano «emancipacijo» žene. Prav, bodi kolikor mogoče samostojna in v življenju pripravljena prav na vse, v svojem bistvu vendar nikar ne pozabi, da si samo žena. Čim močnejša, čim samostojnejša, čim plemenitejša boš, tem večjo zakonsko srečo boš pomagala ustvariti svojemu možu, ki je v današnjem življenju silno izpostavljen vsem neprijetnostim in težavam, zaradi česar nujno potrebuje žene, ki je močna dovolj, da zna pretrpeti posamezne krize in v skrajni potrebi držati možovo duševnost kvišku.

(Konec.)

Stiki s potovalnimi pisarnami.

Ko imaš svojo sobo popolnoma urejeno, da lahko sprejmeš določeno število letoviščarjev, prijavi to takoj pristojnim oblastvom in «Zvezi za tujski promet» v Ljubljani. Prvo moraš storiti zaradi pregleda po komisiji, drugo pa zato, da dobiš zveze s tujci. Če potovalna pisarna ne ve za tvojo sobo, je pač nikomur ne bo priporočila. To je prva možnost, da dobiš goste v hišo.

Ako imaš v mestu znance, je tudi dobro, da jih obvestiš o pripravljeni sobi. Če sami ne bodo izkoristili

prilike, te bodo vsaj priporočali svojim znancem in prijateljem. Zdraviliške komisije ti tudi lahko preskrbe goste, če jim prijaviš število sob in postelj. Zakaj vsak gost, ki se hoče nastaniti v tvojem kraju, bo povprašal za nasvet najprej javne ustanove, ali more sploh priti in kakšne so razmere v tistem kraju. Če pa hočeš dobiti neposredne zveze z letoviščarji, objavi v časopisih oglas o svoji sobi.

Na ta način bodo ljudje dobili naslov in podatke o tvojem domu, pa se bodo oglasili pri tebi bodisi sami ali pa ti bodo pisali. Za take svrhe je najboljši družinski list, lepa revija ali kaj podobnega. Najbolj učinkovit bo tvoj oglas seveda, če boš prinesla tudi lepo sliko svoje domačije s primernim opisom. Saj izdajajo listi poleti dostikrat posebne počitniške številke, kakor je tudi «Žena in dom» letos storila. S tem je omogočila vsem naročnicam, ki so pripravile letoviščarske sobe, da so lahko objavile v tej številki svoje oglase. Velikanski krog naših čitateljic že poskrbi, da se prijavi pravi gostje.

S to rubriko, ki jo danes zaključujemo, smo pokazale zopet nov vir dohodkov, ki jih lahko preskrbi svojemu domu žena. V današnjih slabih časih se pozna vsak dinar, ki pride v hišo. Karkoli more kdo storiti, je dobro, samo da si poveča zaslužek.

Potrudile se bomo, da na istem mestu v kratkem pričnemo z drugo zbirko člankov, ki naj vam koristijo. Morda ima katera izmed naročnic kakšne posebne želje in zamisleke, kaj bi se še lahko porabilo in izpremenilo v kovačnico za denar.

Deset pravil za zakonske može

«Legal Aid Society» v Novem Yorku je izdala deset pravil, katerih bi se moral držati vsakdo, ki hoče v zakonskem življenju zadovoljno živeti. Ta pravila so zbrali v svojih skušnjah pravniki «Legal Aid Society», ki so imeli na tisoče primerov domačih razprtij in neprijetnosti in so na podlagi skušenj iz tistih posameznih primerov sestavili pravila. Mladim možem se priporoča v tako imenovanem družinskem življenju tehle deset pravil: 1. Bodite radodarni po svojem premoženju. Žena pričakuje z vso pravico od svojega moža, da jo bo podpiral. Žena dobro ve, da ji mož ne more vselej dati toliko, kolikor bi si sama želela, pa je vendar zadovoljna, ko vidi, da mož nima take sreče kakor drugi; pa tudi dela razliko med nesrečo in malomarnostjo. 2. Ne vtikajte se v ženska domača dela. Žena je veliko bolj sposobna vladati domačnost z denarjem, ki ga ima za domače potrebe, kakor pa mož. 3. Bodite dobre volje, četudi včasih s premagovanjem. Nič ne vpliva bolj na živce utrujene žene kakor grdogled in molčeč mož, kadar pride iz službe domov. 4. Priznavajte, da ni žena nič drugega kakor sveženj silno napetih živcev. Kadar tarna in toži, ima vsekako svoj vzrok. Njena skrb za čist in ugoden dom zasluži priznanje. 5. Čuvajte ljubezen do svoje žene. Bodite njen ljubi, a nikdar njen malomarni mož. Slednja žena hoče biti ljubljena, in to po pravici. 6. Ne grajajte žene. Ostre besede večkrat povzročijo napačno razumljenje, odpor in kljubovanje ter uničujejo sodelovanje v življenju. 7. Uravnajte si dom ločeno od svojih sorodnikov ter od ženinih kar najdalje. Nasveti sorodnikov, morda celo dobro za-

**Svet pozna
Jugoslavijo**

njena rujna vina ...
njene čuvstvene pesmi
in blesteče zobé njenih
prebivalcev!

A svet pozna tudi tajnost, na kateri način
stotisoče Jugoslovanov vzdržuje lepoto
svojih zob. Sargov Kalodont ima ta blago-
dejni učinek. Nedotaknjeno zdravje zob
in biserni sijaj, kakor tudi vonjajoči
sveži dih so posledice tega negovanja.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Frigidaire

**Čuvajte
zdravje
svojih otrok!**

Milostiva, zakaj ste vselej skrbno pazili, da so dobivali Vaši otroci, dokler so bili še majhni, popolnoma čisto in zdravo ter sveže mleko? Zato, ker ste dobro vedeli, kako zelo škoduje

pokvarjeno mleko zdravju Vaše dece. Zdaj, ko so otroci nekoliko odrasli, se stvar nikakor ni spremenila; prav tako zavisi njih zdravi razvoj od brezhibnosti prehrane.

Zaupajte **FRIGIDAIREU**, družinskemu električnemu avtomatičnemu hladilniku skrb, da ohrani živežu svežino, redilno moč in zdravje, ki ga razkrajajo v jedilnih 'shrambah' bohotno uspevajoči mikrobn organizmi.

Frigidaire

je štedljivi in budni stražar zdravja družine.

GENERAL MOTORS je edina tvornica Frigidairea.

Izključna prodaja za Jugoslavijo:

«**JUGOTEHNA**», ^{družba} z o. z. Ljubljana, Gosposvetska 3.

Telefon 20-80

Stalna razstava: Ljubljana, Gledališka 8.

Telefon 29-18

Telefon 20-80

Podružnice v Beogradu, Zagrebu in Splitu.

Zahtevajte naše podrobne prospekte!

mišljeni, ustvarjajo neprijetne situacije in nesporazum. Mlada zakonca morata imeti mir. 8. Ne imejte nikogar pri sebi na hrani. Vzdrževanje tujega človeka v hiši povzroča nepotrebno sumnjo. Žena je samo človek in se vdaja nepristojnemu vplivu, če mu je dlje izpostavljena. 9. Bodite čedno oblečeni in čisti. Žena večkrat takoj opazi razloček med čedno opravljenim tujcem in nelepo oblečenim svojim možem. Žena hoče gledati na svojega moža s ponosom in ga hoče respektirati. 10. Bodite ljubeznivi s svojimi otroki. Bodite pravični z njimi. Žena nima rada, da je mož trd in krut z otroki.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Kaj naj storim, da me šef ne bo nadlegoval? Z malimi izjemami so vsi moški v njih prirojeni domišljavosti prepričani o tem, da jim mora biti vsaka ženska pokorna. Najbolj učinkovito sredstvo, da se takih odkrižate, je, če jih popolnoma ignorirate, pri tem pa svojo službeno dolžnost vestno izpolnjujete, tako da nima nihče nobenega povoda za pritožbo.

Nekaj časa Vas bodo gledali nekoliko postrani, ko se bodo pa o Vaši doslednosti prepričali. Vas bodo spoštovali, kajti na tihem si bodo le morali priznati, da so premagani, in bodo uvideli, da si niste iskali službe, da bi bili drugim v zabavo, ampak samo zato, da se pošteno preživite. Občevanje, kolikor zahtevajo posli, naj bo vedno vljudno. To sredstvo se tudi dobro obnese, če ima človek posla s prepirljivimi ljudmi.

I. R.

Imam fanta, ki me resnično ljubi in želi, da se čimprej poroči. Je v dobri državni službi, a ga ne maram. Sprva sem si prizadevala, da bi ga vzljubila in sem mu tudi obljubila, da se poročim z njim, ali kljub dobri volji ga v svoji bližini ne morem trpeti.

Dva prijatelja:

Arkova Bredica in Zalokarjev Dušan.

Mario in Lori

Derškova Helica

Lukasova Zlatica

Nudi pa se mi še druga prilika, ki je zame vabljevejša (lep fant). Ta ni tako dobro situiran, a se mi zdi, da bi laže živela z njim, ker ga ljubim, dasi je bolj lahkomisljen od prvega, ki je nad vse resen.

Prosim, svetujte mi!

S. P.

Spolna bolezen. Imam fanta, ki je prav priden, dober, pošten in varčen. Rada bi se poročila. Zvedela pa sem, da mu je oče umrl v blaznici zaradi spolne bolezni. Bojim se, da ni moj zaročenec podedoval te bolezni. Ne upam se ga vprašati, kako je z njim. Kako naj si pomagam, da ugotovim, če je moj bodoči mož zdrav?

I. K.

Zaljubljena hčerka. Svoje otroke sem tako vzgojila, da mi vse zaupajo. Najmlajša šestnajstletna hčerka mi pa vidno hira. Povedala mi je, da je zaljubljena v svojega profesorja, ki je pa oženjen. Na srečo profesor še nič ne ve. Vse sem že poizkusila, da bi ji to muho izbila iz glave. Dekle pa se mi joka vse noči. Kaj naj ukrenem, da jo ozdravim?

M. R.

Nesrečna mati. Imam osemnajstletno hčerko, ki se je izpozabila in jo je moj mož zapodil od doma. V nekaj mesecih pričakuje otroka. Skrivaj jo podpiram, da ne živi v bedi. Hči pa ne kaže nobenega kesanja. Znanke mi pravijo, da ne delam prav, ker ji dajem denar, češ da se potem ne bo poboljšala. Svetujte mi, kaj naj storim?

S. L.

Prestara nevesta. Imam 34 let. Poročiti se hoče z menoj dobro situiran trgovec, ki pa je za štiri leta mlajši od mene. Trdi, da me ima zelo rad. Bojim se pa, da se me bo naveličal in da bo potem gledal po mlajših ženskah. Ali mi svetujete tak zakon?

Častihlepen mož. Moj mož je silno časti lakomen. Vse bi storil, da bi ga ljudje povzdigovali in se mu klanjali. Iz tega razloga hvali vsako svoje dejanje in se povišuje do neba. Kako ga ozdravim častihlepja?

Mož, ki grize. Poročena sem pet mesecev. Moj mož je pa imel še kot fant to slabo navado, da me je rad ščipal in grizel. Ščipanja sem ga odvadila, grize pa vedno huje. Zadnjič me je ogrizel do krvi. Pri tem se pa kar trese. Zdi se mi, da je to bolezen, on pa trdi, da dela to iz ljubezni. Silim ga, naj gre k zdravniku,

Mladostno živahnost in resnično lepoto

si ohranite samo tedaj, ako vodi za kopanje ali umivanje dodaste izmed naravnih soli za kopanje:

Isla Koniferen Badesalz

Isla Chypre Badesalz

Isla Eau de Cologne Badesalz.

Same dišeče soli, ki delajo kožo lepo ter krepe živce in mišice. Salinenverwaltung Bad Ischl.

Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d. Zagreb 3.

on se mi pa smeje in pravi, da sem jaz njegov zdravnik. Kako ga odvadim te grde strasti? H. G.

Spor s taščo. Priženil sem se na bogato kmetiško posestvo. Ker sem se v kmetijski šoli izobrazil, sem hotel to posestvo modernizirati. Žena s tem popolnoma soglaša, njena mati pa mi na vso moč nasprotuje. Čeprav je prepričana, da bo potem posestvo več donášalo, neče o kakem naprednem kmetovanju nič slišati. Zadnji čas se je spor poostril in mi očita, da sem pritepenec, ki nisem nič imel, in da bi rad grunt zapravil. Po zakonu pa prosto razpolagam z vsem posestvom. Kaj naj ukrenem? Ali naj gospodarim tako, kakor so to delali predniki tega posestva, ali naj si nakopljem sovražstvo tašče? E. Z.

Divja žena. Vsi zakonci veste, da ni zakona, kjer bi se tupatam mož z ženo kaj ne sporekel. Kadar nastane pri nas kakšen majhen prepirček, mi žena zdivja in mi pobije vse čepine. Kje bom jemal, da bom vedno nanovo kupoval? Ne kaže mi drugega, kakor da vedno molčim ali pa da se izpozabim nad njo, ker lepa beseda prav nič ne zaleže.

Možje, ki imate hude žene, svetujte mi, kako ste jih ukrotili. I. T.

Slaboumen otrok. Moj sinček šteje tri leta, pa še sedaj ne hodi in ne govori. Zdravniki pravijo, da ima organsko hibo in da bo ostal vse življenje slaboumen. Vse matere boste razumele, kako sem nesrečna. Zato mi svetujte, kaj naj storim, na koga naj se obrnem, da ozdravim otroka. Saj je danes veda že tako napredovala, da ne morem razumeti, da bi se tudi mojemu otroku ne moglo pomagati. P. R.

Žena zakonolomka. Poročen sem osem let in imam dve hčerki. Minulo leto pa se mi je žena spečala z nekim igralcem in ima z njim sina. Seveda sem se ločil. Sedaj pa ji je njen ljubimec ušel in zopet hodi okoli mene, da bi jo vzel nazaj.

Čeprav mi je storila mnogo gorja, bi ji vendarle rad odpustil, ako bi ne bilo tega nesrečnega otroka. Predlagal sem ji, da naj ga dá v kak zavod, toda tega neče storiti, pravi, da gre rajša z njim v smrt. Iz tega sklepam, da ima otrokovega očeta še vedno rada. Sam ne vem, kaj bi storil. Rad jo imam, otroka pa bom sovražil do smrti. Kaj mi svetujete?

Mlahave prsi. Stara sem šele 29 let in poročena 10 let ter imam 6 otrok. Zato ni nič čudnega, če sem izgubila lepo obliko prs. Kako si jih popravim? Gorenjka.

Odgovor. Veliko žen si popravi prsi s pravilno masažo in gimnastičnimi vajami. Bogatinke si jih lahko popravijo tudi z operacijo. Žene, ki so darovale možu šest otrok, so pa s tem žrtvovale tudi del svoje

Za negovanje obraza

potrebujete na vsak način

ISLA SCHLAMM

naravni radioaktivni mulj (glen) iz kopališča v Ischlu za obkladke na obrazu. Odpravlja gube in pomlaja uvelo kožo. Preprosta uporaba po navodilu, ki je priloženo vsakemu ovitku. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke.

Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d. Zagreb 3.

lepote. Nihče ne more zahtevati, da bo žena pri toliko otrocih taka, kakršna je bila pred poroko. Dvomimo, da bi z raznimi aparati dosegli kakšne uspehe. Priporočamo Vam, da se obrnete na zdravnico, ki Vam bo pametno svetovala. Morda ve kakšna naših naročnic za dober svet.

Dekle iz dobre hiše gre brezplačno v službo k rodbini, kjer so otroci. Zna kuhati in šivati. Naslov pove uprava.

Toliko tožba čitam o možeh, da se mi ti reveži že kar smilijo. Sama graja in nič ko graja, kakor bi res ne bilo nobene dobre dlake več na njih. Jaz sem pa prepričana, da ima po večini vsak izmed njih poleg slabih vendarle tudi kakšno dobro lastnost. Čemu bi potem naštevale same slabosti, brez katerih ni noben človek, tudi me žene ne, in ne tudi vrlin, ki dičijo naše može. Jaz pa imam moža, ki ga moram v splošnem pohvaliti. Dober človek je, mi rad stori po volji, če le more, in ne zanemarljiva mene in doma. Zvečer prihaja iz službe točno ob času domov, potem se pa poigra malo s 4mesečnim sinčkom ali pa vzame v roko knjigo, seveda pa ne pozabi tudi meni malo ponagajati. Res nisva poročena več ko 15 mesecev, a v tem času se še nisva nikoli sprla in upam da bo tudi naprej tako ostalo.

Priporočam ga in dajem za zgled vsem tistim možem, katerim je premalo žena, pa zato iščejo še drugod družbe, nikar da bi iskali razvedrila doma v krogu svoje družine in delali kratek čas sebi in svoji ženi, ki se tudi rada malo porazveseli, zlasti če vidi, da je mož takšen, kakor se spodobi. R. P. A.

Potočnikova Truda

Koroška povest. Češko spisala Gabriela Preissova. Prevedel Ivan Podgornik.

(Nadaljevanje.)

In zdaj se je nekaj zgodilo, česar še danes ne morem prav razumeti. Naš sin se je nekam porogljivo zakrohotal (vsaj moj mož je vedno trdil, da je bil to porogljiv posmeh, in ne šala) in je izgovoril kakor iz katedra nemško kitico, ki jo je neki pesnikun zložil v posmeh Slovencev, ko so mu oponašali, da je tudi on po rojstvu iz tega rodu:

Da sem Slovenec, oj
to je nekje globoko skrito v meni,
kdor pa prijatelj hoče biti moj,
naj tega le nikar mi ne omeni!

V mojega moža kakor da je udarila strela. Skočil je nad odraslega sina, da bi ga oplazil, ali jaz sem se zviškoma zagnala med oba...

Dolgo nista potem izpregovorila besede drug z drugim, drug drugega sta se ogibala.

Ni res, da je nehvaležnost plačilo tega sveta! Naša uprava Vam bo iskreno hvaležna, ako boste pogledali, če imate naročnino za list in knjige že poravnano. V ta namen Vam prilagamo položnico. Ali zahtevamo preveč od Vas, če Vas prosimo, da nam ostanek naročnine za tretje in če mogoče tudi za četrto četrtletje še danes nakažete. Če ste naročnino medtem že poravnali in Vam je bila položnica pomotoma priložena, potem Vas prosimo, da izročite položnico svoji znanki. Zelo Vam bomo hvaležni.

Položnice smo priložili tudi tistim, ki so naročnino za list (70 Din) že poravnale, da lahko nakažejo naročnino za knjige.

Navadite se pravilnega kopanja na zraku in solncu
t. j. nadrgnite svoje telo, preden se solnčite, in sicer dokler je suho, močno z

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE (olje za kožo in masažo)

Oba imata v sebi — edina v svoji vrsti — eucerit, sestavino za negovanje kože, oba zmanjšujeta nevarnost solnčarice, oba delata polt zagorelo tudi ob oblačnem nebu. Nivea-creme Vas hladi v vročini. Nivea-olje Vas varuje ob neugodnem vremenu hladu in s tem tudi prehlada.

Nivea-creme: Din 5.— do Din 22.—

Nivea-olje: Din 25.— Din 35.—

Proizvaja Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j.
Maribor, Gregorčičeva ulica 24.

«Niti vinarja ne dobi od mene, dokler se ne ukloni moji volji», je grozil moj mož, kadar sem jadikovala. «Sicer pa lahko študira pravo tudi doma, izkušnje pa naj potem že dela, kjer hoče. Kar bo treba za predavanja in knjige, bom dal, ostane pa naj kar lepo na našem domu in naj mi ne hodi pred oči!»

Ti žalostni dnevi so trajali do malega dva meseca, dokler mi ni neki dan sin Mirko rekel: «Mati, vidve z babico mi morata pomagati, zakaj ded in svak priznavata samo očetovo voljo in me nečeta razumeti. Saj sama vidiš, da ne morem tukaj ostati. Tu v tej puščobi zame ni življenja in moral bi se počiti, samokres in kroglo si že kako preskrbim.»

Meni je srce otrpnilo, preveč resnično je to zvenelo, toda tiste dni se je pri nas sukalo vse samo okoli te mlade glave, zato ga še nisem nehala svariti.

«Ti bi pač moral malo bolj spoštovati očetovo voljo, sinko moj, in vse bi se morda dalo še popraviti», sem mu prigovarjala.

«Eh kaj, z njim se ne dá govoriti,» me je zavrnil, «on je mož starega kova, midva se ne zjemava. Ne maram te zaradi njega razburjati, pa tudi prepiral se ne bom z matorim človekom.»

«Kje pa vidiš kakšen siv las na njem,» sem zagovarjala moža, «ti bi moral vendar vedeti, da je vse, kar oče reče, prav in pametno. Le poglej, koliko je storil za povzdigo naših okoličanskih vasi, ne prepoznal bi jih, ko bi vedel, kako je bilo v teh krajih pred leti in leti, ko sva bila midva z očetom še mlada. Tudi za prijazno lice novih hiš je skrbel, vsakomur je rad svetoval in storil, kar je mogel.»

«Oče je zaostal, tolika razlika v starosti za celo četrtnetletje se močno pozna,» je modroval še naprej sin, «midva se že ne izmiriva več. Oče je le redkokdaj pogledal čez domači plot, zato tudi tako ozko obzorje, on ne vidi preko koroških meja. Rad bi vedel, kakova čudesa bi hotel delati v teh pozabljenih kotih sveta. Prav po otročje se oklepa pesmi 'Lepa naša domovina', v tem tiči vse njegovo junaštvo. Keglja s kmeti, z župnikom in s krojačem in se navdušuje za nekakšno povzdigo razmer koroških Slovencev. Suha veja brez zgodovine, kaj hočete, brez kulturnih znakov, z malone izgubljenim jezikom, in on jih hoče povzdigniti in povelicati v prvi vrsti z otročjim fanatizmom in sanjarstvom. Pameten, moderen človek bi se mu moral smejati, ko bi to ne bil rodni oče.»

REVMATIZMA
TRGANJA
GLAVOBOLA
ŽIVČNIH BOLEČIN

se rešite naglo, ako uporabljate francosko žganje: Radion vinski cvet

ELEVATOR

Ako ga ne dobite v svoji lekarni ali drogeriji, tedaj pišite edino pooblaščenemu proizvajatelju

PIRETRIN D. D. ZAGREB

Branimirova ulica 43

ki Vam pošlje po povzetju 5 malih steklenic za 50 Din.

OKUSNA
IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA
KAVA

«Nikar ne sodi tako, sinko», sem mu presekala besedo v svoji veliki bridkosti. «Pomisli, kako te je imel oče nadvse rad, vse najlepše reči je hranil samo za našega sinka in vse bi bil zate žrtvoval.»

«Samo tistih svojih okorelih nazorov neče žrtvovati in nobene reči si ne dá dopovedati», je vzdihnil mladenič.

«Sinko, saj veš, da bi ne bilo prav, ko bi sin hotel učiti očeta», sem ga pokarala. «Saj ima tvoj oče tudi svoje šole, pa tudi sam se ni nikdar nehal izpopolnjevati. Spomni se tudi na četrto božjo zapoved...» ali Mirko kakor bi vsega tega ne slišal.

«Jaz moram odtod, pa moram,» je gonil kar naprej, «tukaj se še zadušim, vse se že trese v meni. Na Dunaj pojdem, še ta teden pojdem, ali da bi šel kar brez vsakih sredstev, to bi bila zame naravnost smrt, ti mi moraš pomagati, mati.»

«Jezus Marija!» sem se prestrašila, «oče vendar ve za vsak vinar, pri nas je on vedno najbolje gospodaril z denarjem.»

«Vem,» je odgovoril, «pa si izposodite. Vi ste prav za prav dedična na Sinjem vrhu, vsak vam rad posodi.»

«Bala bi se», sem rekla. «Oče bi utegnil izvedeti, a jaz nisem nikdar nobene kolikaj važne reči ukrenila brez njega.»

«Kajpal» se je trpko zasmel, «pošteno si vas je znal usužnjiti, in prav tako hoče narediti tudi z menoj. Ampak to je zdaj postranska reč, meni je že čisto vseeno, kaj se godi tod okoli vas, samo denarja moram dobiti, drugače me ne boste videli nikdar več!»

In tako je govoril še naprej in kar naprej je pretil, da se ustrelji, dokler se mu nisem uklonila. Izposodila sem si tisoč kron od žitnega trgovca, tisoč od mesarja, prodala sem, kar sem imela platna in posteljnine, ki sem jo hranila za svojo bodočo snaho, zakaj moja hči je bila že odpravljena, nazadnje sem si usodila večji znesek še pri nekem kmetu, kratkomalo, pošteno sem se zadolžila, da se še danes nisem izkopala iz dolgov.»

(Nadeljevanje prihodnjic.)

Prijeten damski kotiček

Včasih si zaželimo prijetnega mirnega kotička, kamor se lahko odtegnemo družbi in v miru prečitamo časopis, pismo ali knjigo, si zaigramo nekaj lepih akordov na kitaro ali pa delamo ročno delo. Naša slika kaže tak

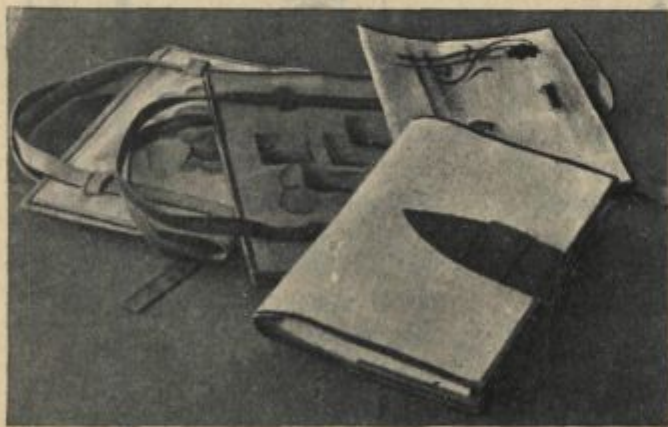
kotiček v jedilnici ali salonu. V majhnem stanovanju ga pa lahko uredimo tudi v spalnici. Središče prijetnega in prijaznega kotička je gotovo udoben fotelj. Poleg njega pa omara za naše drobnarije, ki ima ob strani odprte police, da lahko nanje položimo knjige ali ročno delo hitro iz rok. Na steno se obesi slika, lep spomin, na omaro pa postavi vaza z rožami in zelenjem, kar da kotičku prijeten vtis domačnosti. Veliko svetlo okno in topla peč kaj zapeljivo vabita. Ako pristavimo še en fotelj in majhno mizico s čajem, sprejmemo tu lahko popoldanski obisk dobre prijateljice.

Izdelek Ivana Goljarja, v Ljubljani, Linhartova ul. 30.

Nekaj zelo

praktičnega za dame.

Zopet gre počasi v deželo ona doba, ko se zaključujejo šole, ko govorimo o najbližjem dopustu in se oziramo po najlepših in seveda tudi najcenejših letoviščih. In po hrepenenju in žepu se odločujemo potem za Gorenjsko, za morje ali za kaj drugega. Toda te počitnice tudi dobro poznamo. Ne obeta se nam samo lepo vreme, vroče sonce, ki nas sili v vodo — tudi ure izven vode, ure med kopanjem ali v slabem vremenu moramo izrabiti kolikor mogoče dobro, da ne bo potem doma očitanja: to in to smo zamudili. Kdo je v takih primerih poleg živega še naš najboljši in še zvestejši prijatelj? Dobra knjiga! To smo itak že vedeli. Toda s knjigo na počitnicah doslej nismo bili vedno zadovoljni; v potnih rokah se knjiga ne počuti dobro, zavijanje v papir pa ni bog ve kako lepo in pri čitanju samo moti. Če stopimo takoj iz vode k nji, jo zmočimo, na solncu obledi njena lepa ovojnica stran. In marsikdaj smo dragoceno knjigo pustili samo zaradi tega doma, da je zunaj ne pokvarimo. Tega bo zdaj konec.

Tvrdba «Iris» nam javlja, da nudi našim naročnicam po znižani ceni nad vse lepe, dekorativne knjižne torbice, izdelane iz lanenega platna, iz umetnega semiša ali pa iz pravega usnja. Kakor nam kažejo slike, te torbice niso samo elegantne, temveč so tudi izredno praktične za potovanje, sprehode in izlete. Po našem mnenju bi take torbice tudi ne smela pogrešati nobena turistinja.

Na željo izdeluje tvrdba torbice poslikane z modernimi ali našimi narodnimi motivi. Kljub temu, da se taka torbica v prvi vrsti prilega dami, je izdelek iz grobega platna, brez zaklopnice, prikladen tudi za gospode.

Neposredno pa naj bi se ga gospod posluževal za diskretno in okusno darilo. Torbica je seveda tako velika, da se lahko vanjo spravi

vsaka knjiga običajne velikosti. Ta torbica ni samo praktičnega pomena, temveč učinkuje tudi nad vse lepo kot okrasek onega kotička v našem stanovanju, v katerem prebijemo s knjigo najintimnejše trenutke.

Za naročnice revije «Žena in dom» veljajo znižane cene, in sicer: usnjeno laneno platno s pristno zaklopko Din 58.—, isto z ročajem Din 62.—. Torbice z usnjeno zaklopko, poslikane v poljubnih vzorcih, notranji del prevlečen s svilenim moaréjem, Din 69.—. Torbice iz lanenega platna, gladke, brez zaklopke, primerne za gospode, stanejo Din 54.—. Kdor ob naročilu pošlje gornji znesek v naprej, dobi takoj torbico poštnine prosto. Kdor pa želi prejeti naročeno po povzetju, se mu k ceni priračunajo še poštni stroški in ovojna. Naročila je nasloviti na: «Iris», Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 11. Naročnina se lahko pošlje na št. 14.662 položnice, ki jih dobite pri vsakem poštnem uradu.

Dalje nam tvrdba «Iris» še sporoča, da dobavlja v istem slogu kakor torbice tudi zelo dekorativne pisalne mape, ki se dobe že od Din 80.— dalje.

Poleg tega izdeluje omenjena tvrdba v svojih ateljejih krasne zavese, dekorativne blazine, krasne senčnike in podobno. Kadar torej potrebujete kakega nasveta glede teh ali kakih drugih dekorativnih predmetov, tedaj se obrnite na tvrdbko

«Iris», ki Vam bo rade volje postregla z nasveti in tudi res solidno izdelanimi umetno-obrtnostnimi predmeti.

DELNIŠKA TISKARNA

D. D. V LJUBLJANI

MIKLOŠIČEVA CESTA 16

BRZOJAVNI NASLOV: DELTISK
TELEFON 2132

RAČUN POŠTNE HRANILNICE
ŠTEV. 11.630

TISK IZ IZDOLBE-
NINE V BAKRU
(BAKROTISK)

TISKARNA IZVRŠUJE
VSAKOVRSNE TISKO-
VINE, KNJIGE, REVije,
ČASOPISE, DIPLOME,
DELNICE, SREČKE, KO-
LEDARJE, ENOBARVNE
IN VEČBARVNE SLIKE
POLJUBNE VELIKOSTI,
VREDNOSTNE PAPIRJE,
RAZGLEDNICE, LETAKE,
LEPAKE, POŠETNICE,
OVITKE, OSMRTNICE,
POROČNA NAZNANI-
LA, OVOJE ZA RAZNE
INDUSTRIJSKE IZDELKE

POSEBEN ODDELEK ZA
IZVRŠEVANJE IZVIRNIH
RISB IN SLIK ZA RAZ-
LIČNE REKLAME, VRED-
NOSTNE PAPIRJE, ILU-
STRACIJE, UMETNIŠKO
OPREMLJANJE KNJIG,
REVIJ IN POLJUBNIH
NAROČENIH TISKOVIN

SKICE NA ZAHTEVO

KNJIGOVEZNICA
JE OPREMLJENA Z
MODERNIMI STROJI IN
NAJNOVEJŠIM MATE-
RIALOM TER IZDELUJE
RAZLIČNA DELA, KI
SPADAJO V KNJIGO-
VEŠKO STROKO, NA-
DALJE IZVRŠUJE UMET-
NO VEZAVO KNJIG
Z ROČNIM ZLATENJEM
PO ORIGINALNIH NA-
ČRTIH IN NAROČILU

IZDELOVALNICA
TRGOVINSKIH KNJIG
V POLJUBNI VELIKOSTI
IN OBLIKI Z LASTNIM
ČRTALNIM STROJEM

Naročnina za list s krojno prilogo je za vse leto Din 68.—, za pol leta Din 35.—, za četrt leta Din 18.—. Za Ameriko in inozemstvo dolarja 2.—. Posamezna številka stane Din 5.—, krojna priloga Din 2.—. Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravnništvo Erna Podgornikova.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Prule 11.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič).

KLISJEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah

izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST•DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

Zlatorog
terpentinovo
milo
za Vaše perilo

LITOGRAFIJA

ČEMAŽAR IN DRUG
LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izdeluje vsa litografska dela
po najsolidnejših cenah

Telefon številka 25-69

Zahtevajte ponudbe!

Filmska zvezda
po zaslugi
Elide

Daisy d'Ora, ki jo je odkrila pred tremi leti reklama za Elido, je dandanes slavljena filmska zvezda. Nje ljubkost in nje čar in vsekakor tudi nje naravna lepota so veliko pripomogle k temu uspehu, ki mu je kumovala Elida. Zakaj tisto zanosno nežnost in mehkost je dala koži samo stalna uporaba mila in krem, Elida Shampoo pa je to delo dokončala

Ena izmed največjih lepot, ki jih ima Daisy d'Ora, so njeni čarobni lasje, ki jih vse občuduje. Bujni, mehki kakor svila in živi, kakršni so, so kras njenega obraza in ovrgavajo trditev, da so kratki lasje edino prikladna frizura našega časa

ELIDA SHAMPOO